

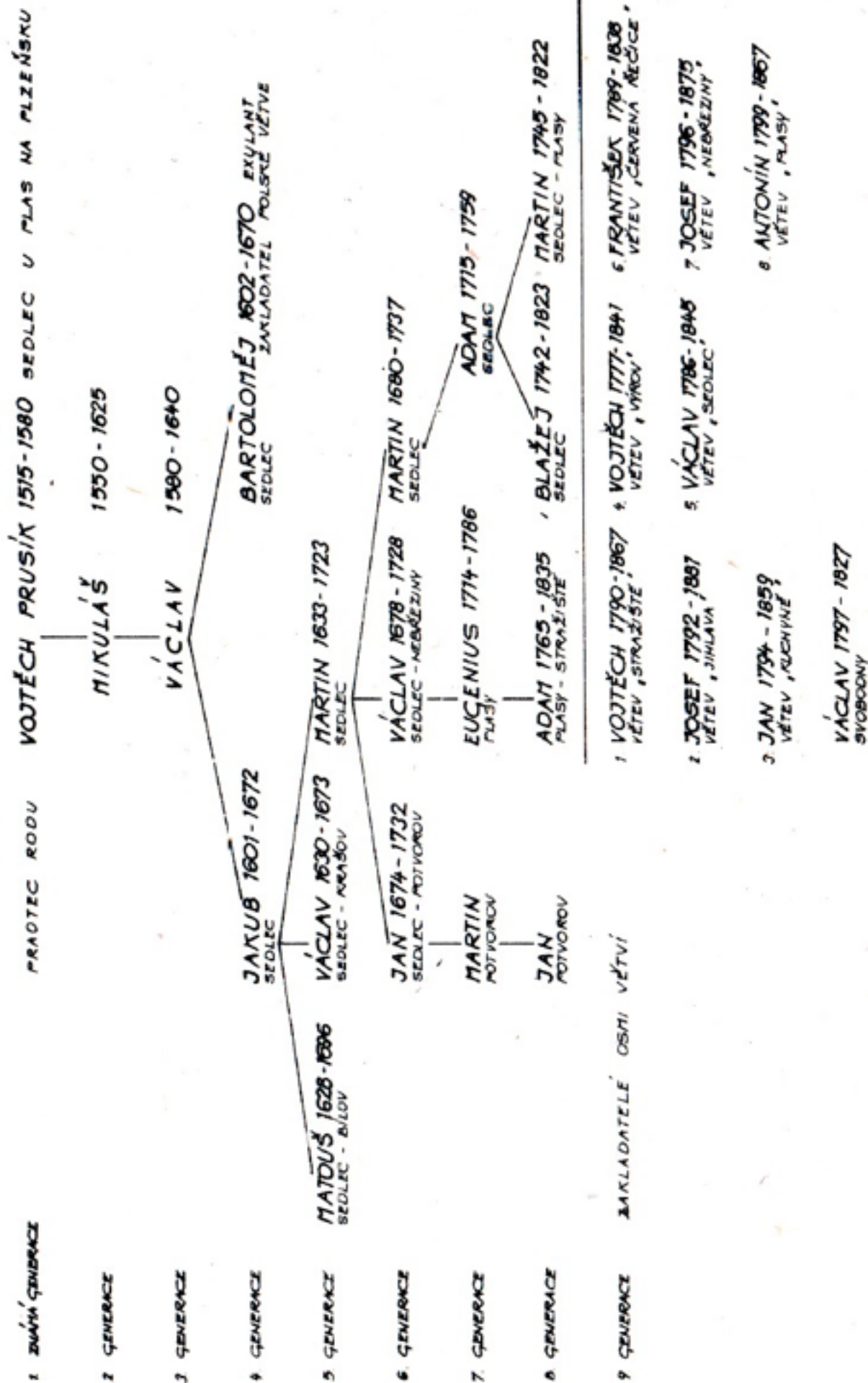
JAROMÍR PRUSÍK

ROD PRUSÍKŮ

1515
1970

JAK SE ROD PRUSÍKŮ OD R. 1515 ROZVĚTVOVAL

ÚVOD

Předkládám vám po dlouholeté práci stručný přehled o původu a vývoji rodu Prusíků po meči a po přeslici a prosím vás, abyste tyto malé dějiny našeho rodu přijali shovívavě.

Rod Prusíků vzešel podle doložených historických dokladů z nejzápadnější výspy knížectví Čechů, za malé západočeské vesničky, ale velmi staré, Sedlce u Plas na Plzeňsku. V kraji se jí říká lidově Sedlice a v dějinách je vzpomínána již v roce 1193, kdy patřila vladykovi Humpoldovi z Potvorova. Naše jméno "Prusík" ovšem napovídá, že asi nejdávnější náš původ třeba hledati někde v krajinách mezi Baltickým mořem, řekou Vislou a Mazovskem, asi tam někde, kde se kdysi rozkládaly slovanské, pohanské Prusy. Snad tam žili naši předci již i v roce 997, kdy v posvátném háji Romowa blíže nynějšího Královce /Kaliningradu/, byl zabit český biskup Vojtěch z rodu Slavníkovců. Někaká přímá souvislost je zde určitě. Napovídá tomu i fakt, že právě v dnešním severním Polsku žije veliký počet Prusíků, i když všichni jsou prokazatelně potomci českého pobělohorského exulanta ze 17. století. To vše je tisíciletá záhada a rozluštění ji spolehlivě nelze. Byly by to jen legendy a bajky. Proto se budeme držeti historické pravdy a vyjdeme z naší prakolébky v obci Sedlec na dnešním okres Plzeň - sever.

Naši nespornou raritou je to, že známe dnes všechny osoby se jménem Prusík v celém světě, a že také u všech bylo prokázáno spříznění s naším nejdávnějším a historicky doloženým předkem Vojtěchem Prusíkem, který žil v Sedlci od roku 1515 do roku 1580. Bylo to na sklonku panování předposledního českého krále Vladislava Jagellonského. Je ovšem také pravda, že naše jméno je poměrně řídké, málo běžné a jen této okolnosti můžeme děkovati za tu velikou zvláštnost.

V tomto přehledu jsou uvedeni naši předci, kde a jak žili, jakého věku se před staletími dožívali, kde se dále usazovali, zakládali rodové větve a odnože, které svými potomky existují již v 16. generaci. Rod Prusíků zpracoval jsem také od dob napoleonských, po přeslici. Výjimku tvoří jen potomci polských Prusíků po přeslici, neboť není lidsky možné nalézt tam za dobu 170 let všechny ty tisíce lidí se stovkami jiných jmen a to právě zvláště ne v zemi, která byla v minulosti mnohokrát stížena válečnými a jinými katastrofami a kdy bylo zničeno mnoho archivních dokumentů.

Lidé po přeslici, vzešli z prusíkovské krve, mají již opět na 700 jiných jmen a jde asi o 4000 osob mrtvých a živých. Všichni jsou téměř úplně popsáni v připravené knize "Dějiny rodu Prusíků od roku 1515," jejíž tisk však zatím z technických důvodů není uskutečnitelný. Proto napsal jsem tento výtah do brožury, kterou máte k dispozici, a v ní najdete vše o svém prapůvodu ze strany Prusíků, dále o jiných předcích až do 12. generace. Další 13. až 16. generace, případně brzy snad i 17. generace, se snadno doplní, neboť předky zde již neuvedené buď každý znal nebo slyšel o nich vyprávěti od svých rodičů a prarodičů. Kdo by si nevěděl rady, tomu rád pomohu. Podotýkám ovšem znovu, že dějiny rodu Prusíků jsou psány jen z hlediska biologického, nejde o žádnou běžnou rodinnou kroniku, tedy vždy jen o lidi s tzv. krví Prusíků.

První rozvětvení rodu po meči nastalo, pokud je známo z historie, v roce 1626, kdy se Bartoloměj Prusík ze Sedlce přišel do Dřevce u Kralovic, později se dostali dva Prusíci, Matouš a Václav, do Bílova, ale nezanechali po sobě mužské potomky. Až teprve zase v roce 1700 dostal se ze Sedlce Václav Prusík do Plas a z něho jsou později odvozeny další 3 rodové větve. Postupně se tvořily jiné větve a odnože a dnes je náš rod, snad až na Asii, roztroušen po celém světě potomky po meči a po přeslici. Mluvíme různými jazyky, máme stovky jiných jmen, ale přece jen máme společného prapředka Vojtěcha Prusíka a společnou prakolébku v oné vesnici Sedlec u Plas. A jako nebylo hanbou hlásiti se k našemu rodu v minulosti, snad to nikdy nebude ani v budoucích časech.

Vzpomeňme na své předky, učme se z jejich zkušeností i minulostí. Právě ve shonu života je to náš veliký poklad. Dávno zapomenuté lidské činy, nesplněné sny, lidská trápení a lásky dávají našemu světu nový rozměr.

NEJSTARŠÍ POZNATKY

Praotec rodu

byl VOJTĚCH Prusík. Narodil se roku 1515 v Sedlci, což je obec vzdálená stejně daleko od Plas jako od Kralovic. Hospodařil tam na 2 lánech půdy. To představuje asi 36 ha čili byl “kulakem.” V obci bylo 8 osadníků a ti měli dohromady 10 lánů. Náš prapředeek tedy měl nejvíce polí. Svě vrchnosti, pánům Gryspékům z Gryspachu platil ročně 4 kopy, 28 grošů, 8 slepic a 40 vajec. Polovinu z toho odváděl na Kaceřov o sv. Jiří a druhou polovinu o sv. Havlu. Platební povinnost to poměrně nebyla velká, ale později v 17. století a zvláště v 18. století byl hospodářský útlak plasského kláštera mnohem horší. Byly sice vystavěny honosné stavby jako konvent v Plasích nebo slavná Mariánská Týnice, ale lidu venkovskému se tím vším jen zhoršovala životní existence. Vojtěch Prusík byl rychtářem.

Naše jméno bylo psáno v pozdějších staletích i Brusyk, Prusyk, ale jediné správné je tak, jak je dnes píšeme. Tak je také uvedeno naše jméno ve staré listině ze 16. století, v Urbáři Kaceřovském z roku 1558. Manželkou Vojtěcha Prusíka byla Voršila Rajská, ale nevíme, kde se narodila a kdy, ani kdy zemřela. Stavení, v němž náš předeek hospodařil, stálo ke konci vesnice směrem na Potvorov, do roku 1805 mělo číslo 9, pak asi kolem roku 1680, ovšem již upravené, a stará stodola roubená, postavená po třicetileté válce a vyhořelá teprve v roce 1962. Dnes je stavení zpustlé, nic na něm již nepřipomíná náš rod. Říká se tam však stále ještě “U Prusíků,” ačkoliv poslední Prusík zemřel tam ještě za roboty v roce 1846. V roce 1867 vydala se Marie Prusíková do Chraštic a jí zmizelo jméno naše na trvalo. Bylo tam 352 let nejméně. Snad tam byl náš rod i dříve, za krále Jiřího z Poděbrad či v dobách husitských, ale pro to nejsou doklady. Přidržíme se proto jen skutečnosti. Náš praotec Vojtěch Prusík zemřel v roce 1580 za vlády císaře Rudolfa II.

Dále je znám dědic gruntu, jeho syn MIKULÁŠ. Narodil se r. 1550. Pokřtěn byl jménem, jemuž je zasvěcen románský kostel v Potvorově, kde po staletí byli křtěni a pochováni naši předci ze Sedlce. Mikuláš zemřel za 5 let po pobělohorské bitvě, v roce 1625. Po něm ujal se gruntu jeho syn VÁCLAV. Narodil se r. 1580, tedy v roce, kdy zemřel také jeho děd Vojtěch Prusík. Ani Mikulášova ani Václavova manželka není známa. Ví se však, že Václav Prusík měl dva syny. Byli to Jakub a Bartoloměj. Václav Prusík zemřel před koncem třicetileté války v roce 1640. Ačkoliv krajem a také obcí procházela ničící přátelská i nepřátelská vojska, grunt prusíkovský se zachoval, i když v té době často zanikly celé vesnice.

Starší syn JAKUB narodil se v roce 1601. Jeho manželkou byla Anna. Víme o ní jen, že se narodila kolem roku 1605, ale není známo kde. Zemřela roku 1673. Jakub Prusík zemřel v roce 1672. Měl 4 děti, 3 syny a 1 dceru. Anna narozená r. 1647 se provdala ke Kymlům do Bílova. Zemřela tam r. 1738. Synové se jmenovali Matouš, Václav a Martin. Zmíníme se o nich dále podrobněji. Bratrem Jakuba, o rok mladším, byl Bartoloměj Prusík. Narodil se r. 1602 v Sedlci jako syn Václava Prusíka. Neměl lehký život.

BARTOLOMĚJ je zakladatelem silné rodové větve polské. Ve svých 24 letech se přiznal ke vdově Anně Radimové do Dřevce u Kralovic na pěkný dvou lánový grunt. Byl vášnivým protestantem. Když císař Ferdinand II. vydal v roce 1627 nařízení, že poddaní musí mít jen víru katolickou, opustil jednoho podzimního dne r. 1627 svůj grunt i se svou ženou a stal se z něho první náš exulant. Po dobu 340 let se nevědělo nic o jeho osudech. Až čistou náhodou, klikatou cestou přes moře, v USA našli jsme jeho potomky ve státě New Jersey. Byli to vystěhovalci z Polska a pak pátráním v Polsku se našlo, že Bartoloměj Prusík usadil se nakonec severovýchodně od Varšavy, v Ostrówě Mazowiecka, kde založil rodinu a složil své kosti v roce 1670, právě také, kdy zemřel Jan Amos Komenský. Je opravdu podivné, proč se usadil tak daleko od své vlasti a ne např. v Sasku. Snad věděl od svých předků něco o Prusících v těchto končinách. Snad? To již nám nikdo neobjasní.

Jisté je, že kořeny polských Prusíků jdou do tohoto místa na severu Polska. Polští Prusíci měli různá zaměstnání. Byli to sedláci, řemeslníci, dělníci i úředníci, třeba i světový řeckořímský zápasník, ale podle naučného slovníku nikdo se mimořádně neproslavil tak jako třeba někteří členové rodu v Čechách či Rakousku. Nejstarším synem Jakuba Prusíka byl Matouš Prusík. Narodil se roku 1628, přiznal se k Rejčkům do Bílova a tam zemřel r. 1696. Nezanechal po sobě mužské potomky a nakonec, jak to někdy bylo, říkali mu po statku “Rejček.”

Druhým synem Jakubovým byl VÁCLAV Prusík. Narodil se roku 1630. Stal se kovářem v Bílově. Jeho žena Barbora zemřela v Mladoticích. Nezanechali po sobě dětí. Avšak historie zaznamenala jeho udatný čin, který pro něj skončil tragicky. Rád obhajoval práva poddaných, nebál se vrchností. To mu však bylo také osudné. V pútcce s držitelem hradu Krašova, Norbertem Miseronim byl 11. dubna r. 1673 zastřelen. Kdo ze členů rodu by chtěl poznati vraha tohoto Prusíka, může se na něj podívat do Národní galerie na Hradčanech v Praze, kde je vyobrazen v dětském věku na slavném plátně Karla Škréty z roku 1653 “Rodina brusíče Miseroniho.”¹

Třetím synem Jakuba Prusíka byl, jak již jsem předeslal, MARTIN Prusík. Narodil se v roce 1633 ve Sedlci uprostřed vřavy třicetileté války. Manželkou jeho byla Ludmila Burdová z Potvorova. Narodila se tam r. 1656. Zemřela r. 1721 v Sedlci, Martin Prusík, její muž, pak ve svých devadesáti letech v roce 1723. Martin s Ludmilou měli jednu dceru a tři syny. Grunt převzal až ve svých 40 letech, dne 23. února 1673.

Upozorňuji milé čtenáře, že jsem zachytil ve své dvanáctileté práci vždy jen členy rodu, pokud dospěli aspoň 10 let. Kdyby tomu bylo jinak, pak pro obrovskou někdejší úmrtnost dětskou, byl by rozsah nekonečně větší a nic by to nikomu neřeklo.

Dcera Martinova a Ludmily, Kateřina nar. r. 1664, provdala se ke Kymlům do Bílova. Nejstarší syn byl JAN Prusík. Narodil se r. 1674 a zemřel r. 1732. Manželkou jeho byla Barbora Vlková z Bílova. Později zakoupil tzv. Burdovský grunt v Potvorově. Tam měl kromě jiných dětí, syna Martina a dceru Dorotu. MARTINA, již ženatého s Magdalenou, zabil blesk na poli. Jeho syn JAN pak se ujal hospodářství, ale ač ženatý, zemřel ještě mladý. Nebylo tedy již mužských potomků a statku se ujala nejmladší dcera Dorota, která se provdala r. 1748 za Jakuba Paláta. Bylo tedy jméno Prusík asi jen 50 let.

Druhým synem Martina Prusíka ze Sedlce byl VÁCLAV Prusík. Narodil se tam v roce 1678. Kolem roku 1700 odešel z domova a usadil se jako hostinský v Plasích. To je první Prusík v sídle tehdy mocného kláštera cisterciáckého. Jako první Prusík. Jako první Prusík vůbec oženil se s Němkou, dcerou klášterního kováře, Sabinou Kirschgangovou, nar. r. 1678. Zemřela r. 1752 a Václav Prusík předešel ji na věčnost již ve svých padesáti letech v blízkých Nebřezinech r. 1728. Zde je tedy původ pozdějších některých tzv. “německých” Prusíků.

Václav Prusík se Sabinou v Plasích měli řadu dětí, ale dospěl jen syn EUGENIUS Prusík. Narodil se r. 1714 v Plasích. Stal se později úspěšným stavitelem a malířem. Je např. známo, že mimo jiné přestavěl kostel sv. Vavřince v Kožlancech. Manželkou jeho byla Markéta Beránková, narozená r. 1720 v Plasích, kde zemřela r. 1802. Eugenius, který při křtu dostal jméno po tehdejší opatovi kláštera Evženu Tylovi, stavebníkovi konventu, zemřel po úspěšném životě r. 1786 v Plasích, právě v době zrušení kláštera císařem Josefem II. Jeho dcera Anna, narozená r. 1749 zemřela ve svých čtrnácti letech. Dospěl jen syn ADAM Prusík. Narodil se v Plasích r. 1765, stal se po otci zednickým mistrem a usídlil se v roce 1788 ve vesničce Strážišti u Mladotic. Jeho ženou byla Němka Rosalie Lohwasserová z Velké Černé Hati, narozená tam r. 1764.

Adam Prusík s Rosalií, usazení ve Strážišti, měli čtyři syny. Ostatní děti předčasně zemřely. Byli to: Vojtěch, zakladatel tzv. větve “Strážiště,” Josef, zakladatel větve “Jihlava” a Jan, zakladatel větve “Kuchyně u Svatky.” O těchto větvích se dále dočtete. Václav narozený r. 1797, který byl myslivcem, zůstal svobodný a zemřel již ve svých třiceti letech r. 1827. Adam zemřel roku 1835.

Třetím synem kromě uvedeného Jana, usedlého v Potvorově, a Václava usazeného v Plasích, byl MARTIN Prusík, který dostal jméno po svém otci a pak r. 1713 i grunt v Sedlci. Narodil se r. 1680 a hospodařil na gruntě, kde již před ním prožilo tolik generací šťastné i smutné časy. Martin Prusík v Sedlci měl první manželku z Bílova. Byla to Anna Slachová, narozená r. 1672, ale zemřela již v roce 1722. S ní měl Martin potomky, kdežto druhá jeho žena Anna, rodačka ze Sedlce Janečková, byla bezdětná. Dospěly tři

¹ Více zde: http://db.skreta.cz/w/index.php?title=Podobizna_řezáče_drahokamů_Dionysia_Miseroniho_a_jeho_rodiny

dcery a jeden syn. Anna, narozená r. 1704 se provdala k Masopustům v Bukovině, dcera druhá Eva nar. 1718 byla provdána k Hrdíkům v Potvorově. Třetí Veronik, narozená r. 1720 se přivdala ke Slachům do Bílova. Jediný syn byl Adam. Martin Prusík zemřel v roce 1737.

ADAM Prusík se narodil v Sedlci roku 1715. Za ženu si vyvolil Barboru Benešovou, narozenou v témže roce 1715 v Trojanech, tehdy ještě mladé, opatem plasským Trojerem založené vesnici. Adam Prusík převzal grunt až 10 let po smrti svého otce, v roce 1747. Až do té doby hospodařila tam jeho druhá matka Anna. Adama zemřel poměrně mlád ve svých 44 letech. Snad se to zdá nadnesené, ale průměrný věk mých předků v jedenácti generacích je u mužů 69 let a u žen 60 let. Proto úmrtí Adama Prusíka v roce 1759 se zdá v našem rodě poněkud předčasné. Dnes se naopak ženy dožívají delšího průměrného věku, než muži. V dávných dobách kosilo je množství narozených dětí a malá péče o ně jako rodičky. Adam se svou ženou Barborou měli dva syny a tři syny.

Dcera Adama Prusíka, Klára nar. r. 1747 provdala se k Valentům do Výrova, kam se později přičlenil zakladatel nejsilnější rodové větve Vojtěch Prusík. Dále byla dcera Kateřina narozená r. 1753, provdaná k Buškům v Bílově a nejmladší dcera Barbora, nar. r. 1756, provdaná k Janečkům do Hodyně. Nejstarší syn byl pak Blažej Prusík. Barbora se po poměrně brzké smrti svého manžela Adama znovu provdala a jako Baborová žila v Sedlci do r. 1796. Hospodařila do roku 1776, kdy byl předán rodný grunt prvorozenému BLAŽEJOVI. Ten se narodil za Marie Terezie v roce 1742. Stal se rychtářem v obci. Grunt jeho byl stále největším v Sedlci. Věrnou družkou jeho života byla Kateřina Sinkulová, narozená r. 1743 v Babině u Plas. zemřela o 11 let dříve než její muž Blažej a to roku 1812. Vdovec Blažej dožil se krásného věku 81 let. Zemřel r. 1823. Blažej s Kateřinou měli tři děti, které dospěly. Byla to dcera Barbora nar. r. 1769, provdána ke Koubům v Bílově. Dále to byl syn Vojtěch, zakladatel větve tzv. "Výrov" a Václav, zakladatel větve "Sedlec," který dostal doma grunt. O nich se zmíním při líčení vývoje jednotlivých větví rodových.

Druhým synem Adama Prusíka v Sedlce byla MARTIN Prusík. Narodil se r. 1745, ale z domova poměrně brzy odešel. Protože měl již v Plasích příbuzné z rodu, vyučil se tam stavebnímu řemeslu jako Eugenius Prusík. Stal se z něho později úspěšný stavitel, byl i zručným malířem a grafikem. Stavěl kostely, např. kostel sv. Klimenta v Chlumčanech u Loun. Rytiny jeho můžete nalézt v okresním muzeu v Mariánské Týnici i jindy a obraz Plas z r. 1802 je uložen v muzeu v Plzni. Postavil kdysi i část Plas.

Manželkou Martina Prusík byla Kateřina Kapláňková, narozená r. 1748 v Radnici. Zemřela v Plasích jako vážená panímáma r. 1835. Její muž Martin, úspěšný stavitel a vážený občan Plas, ji předešel do hrobu o 13 let, v roce 1822. Martin s Kateřinou měli pět dětí, které dospěly. Dcera Alžběta, nar. r. 1780, se provdala za panského kočího Kabáta v Plasích. Barbora zemřela svobodná jako "žebračka" r. 1865. Jaký to podivný osud. Ze synů byl nejstarší František, který se stal zakladatelem rodové větve "Nebřeziny" a Antonín, zakladatel větve "Plasy."

V dalších kapitolách dočtete se o rodových větvích. Jsou to kromě největší polské tyto větve: "Výrov, Sedlec, Červená Řečice, Nebřeziny, Plasy, Stražiště, Jihlava a Kuchyně u Svratky." Je jich tedy osm, resp. s Polskem devět.

V naší republice je nyní celkem 128 osob se jménem Prusík či Prusíková, což jsou dívky a neprovdané ženy Prusíkové a manželky a vdovy Prusíků.

V roce 1515, kdy byl majetníkem obce Sedlce pan Jetřich Bezdrůžický z Kolovrat, nebyli členové našeho rodu usazeni nikde jinde v Čechách. Později, v roce 1651 podle "Soupisu poddaných podle víry,"² které jsem prohlédl všechny v jednotlivých krajích, byl také jen v Sedlci, tehdy Jakub Prusík. Ovšem to již žili Prusíci v Polsku a to exulant Bartoloměj Prusík se svými potomky. Dnes žijí potomci Prusíků i po přeslici asi ve 400 místech ve světě. Ovšem se jménem Prusík není nás ve světě mnoho. V republice v době, kde je vydávána tato brožura o našem rodu, v roce 1970, jen 55 a zbytek je v cizině. Dohromady v celém světě je 150 Prusíků.

² A. PAZDEROVÁ (ed.): *Soupis poddaných podle víry z roku 1651. Rakovnícko*, Praha: SÚA, 1996.

Tedy jen menší část žije v naší republice, další podstatná část v Polsku. Dosvědčuje to také ryze slovanský původ rodu. Dnes žijí potomci po meči a po přeslici nejen v těch dvou zemích, v Československu a Polsku, ale i v obou částech Německa, Rakousku, Švýcarsku, Jugoslávii, Švédsku a jinde ve světě, zvláště v Sovětském svazu i v Asii a možná i jinde, ovšem vždy již jen s jinými jmény. Na východě se zvláště válkami a jinými převratnými událostmi, nuceným stěhováním, promísili obyvatelé a v souvislosti s tím měli i velmi pohnuté osudy.

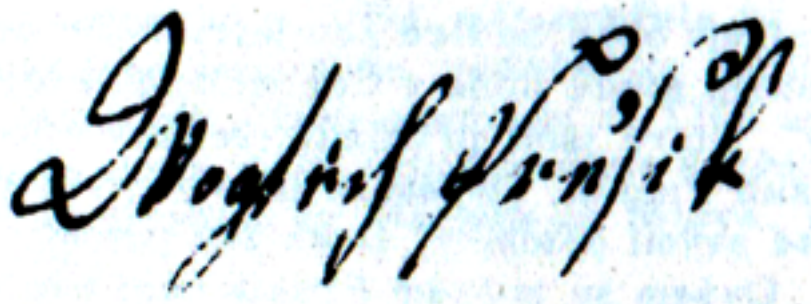
Každá rodová větev je zde nazvána vždy po tom místě, kde její zakladatel déle žil a zemřel. Jen dva tvůrci větví a to největší tzv. "Výrov" a "Sedlec" Vojtěch a Václav Prusík se narodili v naší prakolébce, v Sedlci. Ostatních šest zakladatelů již jinde a to v Plasích a ve Stražišti u Plas. V tomto přehledu jsou citováni jejich potomci ještě ve třetí generaci, takže celkem je zachyceno dvanáct generací. Aby mohli býti jmenováni i všichni potomci v dalších větvích až do šestnácté generace, vyžádá si to jednou vydání celé, velmi obsáhlé knihy, což prozatím neumožňuje situace v našem tisku. Kniha "Dějiny rodu Prusíků od r. 1515" i s mnoha hodnotnými obrázky je však hotová a připravená k tisku.

V Polsku i žije na 50 Prusíků, ale jejich potomci zase již i jinde, jako např. v USA. Ponejvíce žijí v severních končinách Polska, právě blíže města Ostrówa Mazowieckiego, kde v roce 1630 zakotvil český exulant Bartoloměj Prusík. Ovšem žijí tam i Prusíci po druhé světové válce i v nových oblastech jako v Katovicích, Vratislavi, Štětíně, Kolobřehu, ale i v Lodži a jinde. Vůbec největší počet Prusíků v jednom místě na světě je v obci Żelazna ve vojvodství varšavském. Rozvedení všech polských Prusíků na tomto místě by si vyžádalo asi dvojnásobku této brožury. omezíme se proto jen na osm větví rodových, odvozených ze Sedlice a pomineme tu devátou, sice také původem z této obce, ale přece tvořící již dnes počtem jakýsi druhý kmen rodový.

ROZVĚTVENÍ RODU

I. větev "VÝROV"

Zakladatelem této nejsilnější rodové větve byl VOJTĚCH Prusík. Narodil se roku 1777 v Sedlci a jako nejstarší syn Blažeje Prusíka se v říjnu 1803 přizemil do Výrova u Kralovic. Jeho manželkou se stala Anna, rozená Fenclová z č. 18. Proti usedlosti stojí u potoka kaplička zasvěcená sv. Vojtěchovi po jméně našeho předka, a pokud bude o ní pečováno, bude připomínati náš rod Prusíků. Byla vybudována z iniciativy bratří Prusíků v roce 1902. Anna Fenclová byla potomek Boudů, jak se tam po více než 300 let říkalo. Boudové se zde usadili v roce 1610. Anna se narodila r. 1785. Zemřela pak v roce 1859. Její muž Vojtěch Prusík zemřel r. 1841. Byl v obci rychtářem a mezi osadníky byl oblíbený, takže neodpovídá skutečnosti, že by rychtáři jako popoháněči v době roboty byli vždy nepopulární. O sobotách musel ovšem jezdit "k panu direktorovi" do Plas pro instrukce. Jezdil tam na koni. Tak jako kdysi jeho předci ze Sedlice, rychtáři Prusíci, musili se také v daný čas dostavit ke své vrchnosti. Buď k pánům Grypspekům na zámek Kaceřov, nebo do cisterciáckého kláštera v Plasích. Vždy to příjemné nebylo, ať tam sídlil opat nebo kníže Metternich.

Za obcí Výrovem u polí stojí dnes železný křížek, postavený r. 1831 Prusíkem a snad tato památka přečká další generace rodu v dobách zlých i dobrých.

Aby si každý mohl učiniti jakousi představu o rozsahu rodu, větví a odnoží a vůbec o tom, jak rychle roste národ a lidstvo, mohu prozradit, že větev “Výrov” od roku 1805 do roku 1970, tedy jen za 165 let zanechala po jednom člověku, zakladateli větve na 1600 mrtvých a živých potomků. A v tomto počtu nejsou vůbec zachyceny děti, které nedospěly aspoň 10 let, což by pak byl počet mnohem vyšší. To jsou potomci po meči, ale hlavně po přeslici. Je tedy jistě oprávněné tvrzení, že do tohoto přehledu nezle vměstnat více než dvanáct generací počínaje rokem 1515.

V této brožůře je citováno asi 500 lidí, z nichž jich ještě asi 60 žije. Až do šestnácté generace, jejímiž příslušníky již dnes mnozí jsou, by to bylo na 4000 lidí, čili chybí ještě na 3500 členů rodu. Ty však bude již velmi snadno doplnit, neboť nejde o lidi z nijak dávných časů, ale většinou z přítomnosti neb doby nedávné. Jistě však i ti, kdož dnes jsou malými dětmi budou se chtít po letech až dospějí, dozvědět něco o svých předcích a o rodu, z něhož vzešli po jednom z rodičů. I v atomovém věku, který prožíváme, je poučení neobyčejně cenné. Minulost je stále naší nejlepší učitelkou.

Vraťme se k nejsilnější rodové větvi “Výrov.” Její zakladatel Vojtěch Prusík se svou ženou Annou měli osm dětí, a to dcery: Annu, Rosalii, Marii, Veroniku a syny: Blažeje, Tomáše, Matěje a Václava, narozené v rozmezí let 1805 až 1826. Jen BLAŽEJ Prusík nezaložil další rodovou odnož, neboť se stal knězem. Má však o celou větev neskonalé zásluhy a byl proto již dávno nazván “dobroincem rodu.” Blažej se narodil r. 1810 a v roce 1837 byl vysvěcen na kněze a prvním jeho působištěm bylo město Dobříš.³ Odtud se dostal ke sv. Mikuláši na Malou Stranu v Praze a pak zakotvil u svatovítské kapituly na Hradčanech. Bydlil mnoho let ve Vikářské ulici. Stal se vikářem, ceremoniářem a zpovědníkem Ústavu šlechticů. Z osmi tehdejších vikářů u sv. Víta byl on jediným Čechem. Byl to skromný člověk. U vikáře Blažeje Prusíka bydlilo, studovalo nebo hledalo u něho zlepšení své existence osm synovců. Radil však také, jak lépe a moderněji hospodařiti svým čtyřem sestrám a třem bratrům. Posílal jim ovocné stromky, nové moderní nářadí zemědělské, prostě byl i v tomto směru dobroincem celé rodové větve. Z Prahy viděl lépe na světový pokrok než z malé české vesnice jeho sourozenci. Zemřel v roce 1888 a je pochován na hřbitově v Břevnově u sv. Markěty. Zaslouhuje si, aby se mu vzdávala vděčná vzpomínka.

Nyní budu vyprávět o tom, jak s rodová větev vzrůstala, jak synové se ženili, dcery vdávaly, jinde než v rodném Výrově usazovali a zakládali nové rodové odnože.

1. Odnož Horní Bříza I.

Zakladatelkou se stala Anna Prusíková, narozená r. 1805 ve Výrově. Provádala se roku 1822 za mladého vdovce Jakuba Štěpánka v Horní Bříze. Žili v usedlosti, jíž se říkalo “U Kubíků” a patřila k největším v obci. Anna Štěpánková měla šest dětí, zemřela r. 1883. Jeden z předků Jakuba Štěpánka byl mlynář Štěpánek v Manětíně a proslavil se jako vášnivý zastánce protestantské víry a rebel v pobělohorských dobách. Její syn Antonín a dcera Anna zemřeli v mládí. Druhý syn, pokřtěný opět Antonín, zůstal svobodný. Dcera Marie byla provdána v roce 1843 jako Dobrá do Lhotky u Ledců. Měla tam tři děti. Syn Matěj Dobrý, předurčený dědic gruntu, zemřel svobodný, dcera Marie provdala se do jiného čísla v obci zase za sedláka J. Dobrého. Jeden z jejích potomků, Matěj, stal se později prvním českým odborným lékařem v západních Čechách, v Plzni. Grunt pak převzal třetí, Václav Dobrý. Vrátil se do hospodářství ze studií po brzké smrti svého bratra.

Syn Josef Štěpánek, další to hospodář v Horní Bříze, měl tyto děti: Kateřinu, provdanou Manclovou v obci, Marii provdanou Urbanovou také tamtéž, Annu, která byla provdána též Manclová v tehdejší Německé Bříze a Josefu, která zůstala svobodná. Syn Josef hospodařil na jiné usedlosti v obci č. 2, Antonín byl hospodářským správcem a zemřel v Roudnici a konečně Jan stal se dalším dědicem gruntu, ale již jeho syn jej ztratil. Jedna z Janových vnuček žije v Melbourne v Austrálii.

Dcera Barbora byla provdána Kabátová v Žilově. Měla 4 děti. Její syn Matěj převzal doma hospodářství, druhý syn Jan se stal úředníkem drah v jižních Čechách a naposled na ředitelství v Plzni. Potomci jeho byli osudem velmi stíháni. Dcera Marie provdala se ke Švíglerům do Lhotky, kde již měla usazenou svou tetu Marii Dobrou. Nejmladší Anna provdala se za sedláka J. Ebrle do Třemošné u Plzně.

³ Zde působil mezi lety 1837 a 1841.

2. Odnož Horní Bříza II.

Zakladatelkou byla Rosalie Prusíková, narozená r. 1807 ve Výrově. V roce 1826 se provdala za sedláka Vojtěcha Karezu v Horní Bříze. Byla to tehdy usedlost velká a tvořila dnešní číslo 3 a 71.⁴ Rosalie Karezová zemřela již ve svých 44 letech, r. 1851. Měla 4 děti, které dospěly.

Byl to Antonín Karez, který měl 3 syny. Nejstarší byl Josef, velmi dobrý žák, předurčený ke studiu, ale pak se všechny tyto plány jeho zhatily, doma grunt nedostal a stal se později zaměstnancem pivovaru a města v Plzni. Měl velmi četné potomstvo. Druhý byl Václav a třetí Antonín, kteří pak hospodařili v Horní Bříze. Jméno Karez v č. 3 a 71 již není.

Dalším byl syn Josef Karez. Sedlačil v č. 3, původní to usedlosti, kam se přivdala z Výrova jeho matka. Měl 7 dětí. Dera jeho Josefa byla provdána Šváblová v obci a byla to energická žena. Josef se přizemnil do č. 32 a dlouho byl starostou obce. Václav hospodařil v č. 17 Antonín se stal učitelem na Mělnicku, kde také zemřel. Jakub býval u dráhy na Slánsku, ale on i celá jeho rodina brzy zemřel. Barbora zůstala svobodná. Nejmladší byl František Karez, který byl železničním úředníkem v jižních Čechách, kde zemřel. Jedna z jeho vnuček je úspěšnou operní pěvkyní v Jihočeském divadle v Českých Budějovicích⁵ a vnuk výborným očním lékařem.

Třetí byl Jan Karez. Přizemnil se do Nynic, kde hospodařil. Ke konci života žil ve Starém Plzenci a v Plzni. Měl tyto děti: Vojtěch Kares, jak se změněně psal, sedlačil ve Starém Plzenci. František padl v 1. světové válce, Josef Kares byl poštovním úředníkem a jeho potomek profesorem na Vysoké dopravní škole v Žilině. Václav byl úředníkem Akademie výtvarných umění v Praze a Marie byla provdána Beringerová v Plzni.

Posledním dítětem Rosalie byla dcera Marie. Provádala se za sedláka Vojtěcha Maška do Třemošné. Devět jejích dětí dospělo. Syn Josef Mašek převzal doma grunt. Václav žil také v Třemošné. František byl pekařem i vyhlášeným dudákem. Marie, provdaná Kimmelová v Ondřejově u Plas, brzy zemřela a Antonín byl úředníkem v Plzni. Jakub byl výtečným pekařem v Plzni. Josefa byla provdána Harmáčková v Plzni. Martin byl usazen v Horní Bříze a Anna jako provdaná Ehegartnerová /Zahradníková/ žila v Plzni.

Jak Anna Štěpánková tak Rosalie Karezová zanechaly neobyčejně početné potomstvo, více než 700 mrtvých a živých.

3. Odnož Horní Bříza III.

Otcem této odnože byl Tomáš Prusík. Narodil se r. 1812 ve Výrově. V roce 1835 se přizemnil do H. Břízy, kde již tehdy žily dvě jeho sestry. Manželkou jeho byla Kateřina Beránková. Dožil se nejdelšího věku ze svých 7 sourozenců, zemřel roku 1897. V jeho usedlosti č. 26 žije ještě jeho pravnuček, poslední toho jména v této odnoži rodové. Tomáš Prusík měl 9 dětí.

Nejstarší syn byl Jan. Byl profesorem filologie. Učil v České Lípě, Třeboni i Suczawě v Bukovině, ale nakonec odjel do Ruska, kde se však ve svých 35 letech utopil ve Volze. Jeho syn Josef žil v Plzni dosti nuzně.

Druhá byla dcera Marie, provdaná Krausová v Nevřeni č. 48. Její děti byly: Anna Majerová v Kokořově, Václav, Jan a Josef Krausovi, svobodní. Grunt pak dostala dcera Marie, provdaná Kabátová, velká pamětnice předků i starých časů.

⁴ Kde přesně domy stály (či stále stojí) lze dohledat v historickém katastru zde: http://archivnimapy.cz/cz/cio/data/main/cio_query_01.html?mapno_cm=c2021-1

⁵ Jindra Karezová ztvárnila coby sólistka opery Jihočeského divadla mezi lety 1962 až 1972 přes 25 rolí.

Další byla Anna. Provdala se do Nevřeně č. 7 také ke Krasuům. Zemřela však již ve svých 40 letech. Měla tyto potomky: Jan zůstal doma na gruntě. Anna byla provdána Zetková v Plzni. Eva jako Martínková žila v Příšově a Marie byla provdána Täglová v Plzni. Jeden z jejích potomků stal se vynikajícím lékařem a zastupuje naši republiku ve světové zdravotnické organizaci v Kodani v Dánsku.

Syn Tomáš Prusík stal se jako druhý ve větvi Výrov knězem. Farářoval v Úžicích u Uhlířských Janovic, pak ve Vrcholtovicích u Votic a nakonec v Dolních Břežanech, arcibiskupském sídle u Zbraslavi. Tam byl zповědníkem tehdejšího pražského arcibiskupa a kardinála Lva Skrbenského.

Dcera Kateřina byla provdána Scheibergová v Plzni. Měla 4 děti. Dcera Anna byla provdána Slavíková, syn Matěj byl úspěšným architektem v Praze, dcera Alžběta byla provdána Waidlichová a Fahnerová v Plzni a konečně Bohumil byl zaměstnán u dráhy v Plzni, kde žil.

Čtvrtá dcera Josefa se neprovdala, ale měla jednoho syna Václava, který byl truhlářem v Praze. Václav Prusík, bratr Josef, zůstal svobodný.

Blažej Prusík dostal rodný grunt, ale odešel brzy i se svou manželkou na věčnost. Zanechal po sobě 5 dcer — sirotek. Byla to Marie, později provdaná Sinkulová ve Výrově, Anna Šefčíková v Plzni, Výrově a naposledy Liberci, Josefa provdána Lomičková a po druhé Benešová v Kopidle u Kralovic. Dále byla Eliška, která se v pozdějším věku provdala za Součka, správce kostela u voršilek v Praze, a nejmladší Božena, která zůstala svobodná.

Posledním dítětem Tomáše a Kateřiny Prusíkových v Horní Bříze byl syn Josef. Po smrti svého bratra Blažeje dostal rodný grunt, když již před tím hospodařil na menší usedlosti v Horní Bříze. Měl dvě děti: syna Ladislava, který pak dostal doma statek a Alžbětu, provdanou Mádrovou v Bučí, kde měli hospodářství a hostinec.

4. Odnož Výrov I.

Zakladatelkou této rodové odnože byla Marie Prusíková. Narodila se v roce 1815, provdala se v roce 1833 za sedláka Josefa Štefla v rodné své obce č. 6. Dožila se však ze svých sourozenců nejkratšího věku, zemřela již ve svých 29 letech v r. 1844. Měla dvě děti, které dospěly. Byl to Josef Štefl, který se stal dědicem gruntu. Měl čtyři děti. Nejstarší byl František, který zůstal svobodný, dcera Josefa se provdala k Urbanům čili jak se říkalo “U Půtů” do Výrova a měla ze všech sourozenců nejčetnější potomstvo nedlouho před nabytím svobody r. 1918 zemřel. Dcera Marie byla provdána také do Výrova jako Slámová.

Druhým dítětem Marie Šteflové rozené Prusíkové byla dcera Marie. Byla provdána Soukupová v Potvorově. Měla tam 3 děti. Josef zůstal na gruntě, ale v Potvorově již není stopy po statku a potomci žijí v Trojanech, Hrádecku a jinde. Dcera Josefa byla provdána Romová v Chrašticích. Třetí byl František, který se usadil na hostinci v Žilově a ke konci života, o všem ozebračen, žil v Plzni.

S rodem Šteflů býval vždy velmi přátelský vztah, snad také proto, že jejich pramáti byla usazená v rodné obci Výrově.

5. Odnož Hodyně

Třetí syn rychtáře Vojtěcha Prusíka byl Matěj. Narodil se r. 1818. Stal se zakladatelem této odnože. Usadil se v roce 1843 v Hodyni u Kralovic č. 17. Manželkou jeho byla Anna Fakanová, která brzy zemřela, naopak Matěj zemřel r. 1900 jako poslední ze svých sourozenců. Usedlosti jejich se říkalo “U Laibů.” Z jeho potomků dospělo 5 synů.

Nejstarší byl Vojtěch. Také ten převzal doma grunt. Býval také starostou obce. Měl 7 dětí. Byli to: Františka, provdaná Hanzlíčková doma, Václav se stal strojvůdcem a žil nejdéle v Plzni. Jeden z jeho vnuků stal se zase novodobým našim exulantem a žije v New Yorku. Anežka byla provdána Kasalová a žila v Plzni,

Krušovicích a zemřela mladá v Praze. Josef působil u dráhy, naposledy v Klatovech, kde byla za II. světové války zatčena a z vězení v Golnowě u Štětína ⁶ se již domů nevrátil. František Prusík byl majitelem drogerie a byl také dlouho úspěšným pracovníkem v samosprávě v Praze-Smíchově. Další syn Vojtěch hospodařil pak v novém větším gruntě v Hodyni. Nejmladší Marie byla provdána Vodáková v Čivčích a Kožlanech a jako Bílková v Praze.

Druhým synem Matěje byl Josef. Narodil se na rodném gruntě, ale již ve svých 20 letech odjel r. 1869 za moře do USA a tam farmařil. Měl 3 děti. Syn jeho Adolf byl dělníkem v papírně a dožil se 88 let, dcera Emma je provdána Boehlerová v Milwaukee a druhá Kateřina Radtkeová v Shawano ve státě Wisconsin. Potomků po Josefovi žije 70.

Třetím synem Matěje byl Václav Prusík. Usadil se v roce 1889 v Kozojedech č. 35, kde hospodařil a dožil se 90 let. Měl tři děti. Dcera Marie byla provdána Šustová v Praze, syn Václav převzal doma statek a byl starostou obce a Jaroslav se přizemnil do Bujesil u Liblína.

František Prusík čtvrtý v pořadí, stal se skladníkem cukrovaru v Lounech. Jeho syn Josef byl tam pak úředníkem spořitelny a nadšeným nimrodem.

Poslední Jan Prusík byl celním úředníkem a působil nejdéle na hranicích v Královci u Žacléře. Měl také jen jednoho syna, Karla, který byla technickým úředníkem v Plzni a později v Praze.

6. Odnož Výrov II.

Zakladatelem nejznámější odnože výrovské větve se stal Václav Prusík. Z ní se proslavilo nejvíce členů rodu se jménem Prusík. Václav Prusík se narodil r. 1822, oženil se s Josefou Kotasovou z Kozojed. Sestra Josefy Kotasové, Kateřina se jako Plačková vystěhovala do USA, kde jeden z jejích synů, Emil, neobyčejně vynikl jako podnikatel a politik ve státě Nebraska. ⁷ Václav Prusík převzal grunt ve Výrově roku 1843. Stal se prvním voleným starostou v obci. Václav Prusík vedl po svých předcích kroniku rodu a v ní psal dále jeho syn Vojtěch, pozdější hospodář na statku. Václav byl od roku 1850 členem okresního výboru v Kralovicích. Zemřel roku 1892- byl také prvním, kdo v obci a celém kraji sekal obilí kosou a to na radu svého bratra, vikáře Blažeje. Měl jedenáct dětí a tedy starostí nad hlavu. I když hospodářství bylo největší ve vsi a při něm také jediná pěkná zahrada v obci.

Nejstarší z dětí byl Blažej. Stal se profesorem filologie a nejdéle působil v Klatovech, kde byl i jinak veřejně činný. Za svého působení na klatovském gymnasiu vychoval řadu pozdějších vynikajících lidí jako byl např. básník Jaroslav Vrchlický, slavný český lékař prof. Thomayer a jiní. Měl dvě děti. Jeho syn Bohumil se jako lékař proslavil jako málokdo z rodu. Bohumil Prusík ⁸ se stal později profesorem na Karlově universitě, přednostou kliniky a odbornou veřejností byl považován za posledního klasika českého vnitřního lékařství. To nesporně on modernisací posunul o celou generaci dopředu. V roce 1912 dovezl do Čech první elektrokardiograf a s ním také dlouho sám, jako jediný český lékař, pracoval a poznal pak na člověku za živa infarkt myokardu, což se zdá asi dnešním lékařům neuvěřitelné. Stal se zakladatelem české angiologie /nauka o cévách/ i spoluzakladatelem naší kardiologie. Pro množství svých prioritních objevů byl před druhou světovou válkou vyzván ze Stockholmu, aby se ucházel o Nobelovu cenu. Válka však zmařila další jednání.

⁶ V Kralovicích na budově nádraží jej připomíná pamětní deska.

⁷ Na internetu se dá pořídit o kariéře Emila Plačka následující publikace: <http://www.amazon.com/Corporation-Petitioner-Nebraska-Supporting-Pleadings/dp/1270380168>, Více o něm na: <http://www.rootsweb.ancestry.com/~nesaunde/1983hist/saco83-p482.html>

⁸ Jeho pamětní deska je umístěna na náměstí v Klatovech. Více o něm na: <http://abicko.avcr.cz/archiv/2006/5/07/>

Stal se členem Čsl. Akademie věd, ale byl snad ještě více uznáván v cizině jako velká autorita ve svém oboru. Hlavní budova v Konstantinových Lázních je na jeho počest a památku pojmenována jeho jménem.⁹

Dcera Blažejova Blažena zůstala svobodná. Byla úřednicí a žije v Praze.

Druhý syn Václava Prusíka ve Výrově byl František Xaver¹⁰. Stal se také profesorem filologie. Působil v Příbrami, Roudnici a Praze. Jako jeho bratr Blažej začínal však v Plzni. Je zakladatelem gymnasia v Roudnici, úspěšně si pak vedl na Akademickém gymnasiu v Praze a byl v roce 1890 s Eliškou Krásnohorskou spoluzakladatelem první dívčí školy ve střední Evropě "Minervy." Byl jejím prvním ředitelem. F. X. Prusík patřil mezi naše přední slavisty, obhajoval Rukopisy a v roce 1868 se stal zakladatelem a prvním starostou Jednoty českých filologů. Za své zásluhy byl jmenován členem Královské české společnosti nauk a dostal i ze zahraničí některá vyznamenání. Měl tři děti. Jeho syn Bořivoj Prusík stal se doktorem filosofie, byl hlavním bibliotékářem a v roce 1919 také místoředitelem pražské Universitní knihovny.¹¹ V nově založeném Vinohradském divadle byl lektorem a kratší čas i dramaturgem jeho. Organisoval také naši diplomatickou službu v USA po první světové válce. Hlavní jeho zásluhou je však překladatelská práce. Svými překlady uvedl k nám řadu předních spisovatelů. Byl to např. Dickensův "Klub Pickwickův," Gorkého "Měšťáci," Reymonotovy "Chlapi," Mannovy "Buddenbrookovi," Tolstého "Anna Karenina." Ale zvláště vděčíme mu za to, že svými překlady s pomocí Vendelína Budila a Jaroslava Kvapila prosadil na české jeviště v Plzni a v Praze stěžejní díla slavného ruského dramatika A. P. Čechova. Pojilo ho s ním velké přátelství. Všechny hlavní jeho divadelní hry poprvé přeložil. Jsou to: "Tři sestry," "Višňový sad," "Racek," "Strýček Váňa." Obraz Bořivoje Prusíka visí na předním místě v Museu A. P. Čechova na Jaltě v Krymu,

První dcerou F. X. Prusíka byla Ludmila. Byla provdána Schmatková a pak Prokopová na Špičáku na Šumavě. Druhá dcera Olga byla provdána Schlindenbuchová, nejdéle žila v Jičíně. Potomci těchto dcer žijí u nás, ale i v Německu nebo až Austrálii v Perthu na břehu Indického oceánu.

První dcerou Václava Prusíka, výrovského starosty, byla Josefa. Provádala se ve věku 17 let k Urbánkům do Lednice. Měla sedm dětí, které dospěly. Bylo to: Marie, provdaná Řezáčová v rodné vsi, dále byla Anna, přivdaná k Soukupům do Řemešína. František Urbánek byl pak hospodářem doma a dlouho starostou obce. Dožil se vysokého věku 90 let. Jeho bratr Josef usadil se v Kožlanech, Kristina byla provdána jako Zikmundová v Mladoticích. Josefa Soprová ve Vroutku a nejmladší Anežka provádala se ke Krýslům do Kočina. Ze všech dětí Václava Prusíka je potomstvo jeho dcery Josefky Urbánkové nejpočetnější.

Syn Václav zůstal svobodný, byl úředníkem města Prahy.

Vojtěch Prusík, další syn, převzal po otci statek. Byl starostou ve Výrově a řadu let i Okresu kralovického. Byl zakladatelem Agrární strany v okrese a průkopníkem novodobých metod hospodaření. Některé zemědělské stroje míval jako první v kraji. Měl čtyři děti. Blažej stal se lékařem a po 40 let působil blahodárně v městě Dobříši. Dcera Anna provádala se za německého sedláka A. Meixnera do Kolečovic. Třetí byl Václav, který poté, když byl v roce 1912 prodán rodný grunt ve Výrově, hospodařil v Přehořově, pak v Milostíně a v Bitozevsi u Postoloprta. I on věnoval mechanisaci zemědělství všechnu pozornost. Dcera Josefa zemřela mladá. Další byla Anna, provádána Švarcová v Hrádecku a nejmladší Růžena Hergetová v Plzni.

Veronika byla provádána Valentová ve Výrově, kde rod jejího muže hospodařil již po staletí. Měla hodně dětí, ale dospěly jen tři. Nejstarším byl Vojtěch, který se přizemil k "Bláhům" v obci. Josef zůstal doma na statku a dcera Božena se vdala za sedláka Ladislava Prusíka, člena odnože v Horní Bříze.

⁹ Jmenovitě lázeňský dům Prusík. Více o něm na webu lázní zde: http://www.spa.cz/konstantinovy-lazne/lazensky-dum-prusik/?gclid=CMSq9_S4zMkCFYWFgWodFWMEew

¹⁰ Více o tomto Prusíkovi na webu Knihovny Národního muzea <http://opac.nm.cz/authorities/33315.jsessionid=5A725044C68C6A1F2F5D10907C0F4A87>

¹¹ Více o tomto Prusíkovi, bibliotékáři Univerzitní knihovny, na: <http://www.databazeknih.cz/autori/borivoj-prusik-19193>

Josef Prusík stal se úspěšným celním úředníkem. Přeložil složitý celní německý tarif do češtiny a jako první přednášel celnictví na nové vysoké škole obchodní v Praze. Později byl úředníkem statistického úřadu. Napsal v roce 1938 brožuru, pojednávající o výrovské větvi rodové. Měl dva syny. Vladimír se stal úředníkem Městské spořitelny v Praze a hodně sil věnoval zahrádkářským organisacím, zvláště v okrese Praha — západ a v Dobřichovicích, které má po Praze na trvalé bydliště. Jaromír Prusík byl řadu let novinářem v odborném i denním tisku Republikánské strany v Praze, později se stal úředníkem a posléze dělníkem v ČKD. Je autorem rozsáhlých “Dějin Prusíků od roku 1515” i organizátorem rodového sjezdu.

Barbora byla provdána Walterová v Klatovech a nejmladší Antonín Prusík byl u finanční stráže a po pohnutém milostném románu stal se kominickým mistrem v Příbrami. Zemřel ze všech sourozenců nejdříve a potomků nezanechal.

7. Odnož Kostelec nad Mží

Zakladatelkou této nejslabší odnože výrovské větve byla Veronika, dcera rychtáře Vojtěcha Prusíka ve Výrově, jeho poslední dítě. Narodila se r. 1826 a v roce 1846 se provdala za sedláka Josefa Hořejše do Kostelce nad Mží č. 7. Po poměrně brzké smrti svého manžela provdala se pak znovu za Jana Folka. Veronika Folková zemřela v necelých čtyřiceti letech r. 1865. Z prvního manželství měla dceru Josefu, provdanou Výškovou do Nadryb. Ta měla jediné dítě, syna Josefa. Tento její potomek dožil v Nadrybech, kde hospodařil po rodičích. Vůbec nejdelšího věku ze všech přítomných členů rodu Prusíků po meči i po přeslici. Svíce jeho života dohasla téměř v 95 letech. Z druhého manželství Veroniky Folkové, rozené Prusíkové, narodil se nejdříve syn Jan. Ten dostal doma grunt. Měl sedm dětí. František usadil se v blízké obci Nadrybech, Antonín dostal grunt a býval starostou obce, Marie provdala se za kováře Janovského v obci, ale brzy zemřela. Josefa provdaná Kroftová v Plzni, také syn Bohumil Folk tam žije. Václav je usazen v Dýšině, Josef v Nadrybech a nejmladší Jan zahynul s rodinou při náletu na Prahu v únoru 1945. Druhý syn Veroniky byl Josef. Přiznal se do Bušovic u Rokycan. Tam hospodařil. Měl tři děti. Vojtěch Folk, jeho nejstarší syn, zůstal doma na gruntě, dcera Marie byla provdaná Jílková, ale zemřela brzy po narození svého synka a Josef zastřelil se z nešťastné lásky v Plzni.

Tato odnož po dlouholetém odmlčení, snad také proto, že její zakladatelka Veronika zemřela mladá již tak dávno, se nyní zase čile hlásí svými potomky ke svému prusíkovskému původu. Ano, je veliké množství členů našeho rodu, kteří otevřeně prohlašují, že ač mají jiné jméno třeba už v šesté generaci, přece jen stále se cítí právem a krví svou Prusíky.

II. Větev “ SEDLEC”

Tvůrcem této druhé nejsilnější větve rodové byl Václav Prusík. Narodil se r. 1786 za panování císaře Josefa II. Již ve svých sedmnácti letech se oženil s Rosalií Fenclovou z Výrova, odkud pocházela i manželka jeho bratra Vojtěcha. Byly to sestry. Rosalie se narodilo roku 1788 a když se vdávala bylo jí patnáct let. Byli to tedy mladinci manželé. Důvodem k tak brzkému sňatku byly vážné doby napoleonských válek a obava z vojenské povinnosti. Grunt však Václav převzal teprve v roce 1808. Rosalie Prusíková zemřela v roce 1871 v Sedlci a Václav, její muž, již v roce 1845. Václav Prusík byl v obci rychtářem. Měl šest dětí a o nich si to nejdůležitější přečtete. Byli to: Vojtěch, Tomáš a František, Kateřina, Barbora a Marie. Po dvou z nich nežijí potomci. Předně to byla dcera Marie, která zemřela jako desetiletá a Barbora, provdaná Levá v Sedlci, zůstala bezdětná a svůj grunt, aby jak se říkalo nepřišel do cizích rukou, předala později svému synovci Martinu Kouklovi. A nyní se vraťme k těm dětem, které založily rodové odnože, silné či slabé.

1. Odnož Chrašťovice

Zakladatelem této odnože větve Sedlec se stal Vojtěch Prusík. Byl nejstarším z dětí rychtáře Václava Prusíka ze Sedlce. Narodil se roku 1810. V roce 1839 zakoupil grunt “U Šliků” v Chrašťovicích a začal tam hospodařiti se svou ženou Barborou, rozenou Kozovou z Potvorova. Zemřel v roce 1882. Měl čtyři děti.

Nejstarší byl Vojtěch, ale jako nastávající dědic gruntu zemřel mladý, svobodný. Pak byl syn Václav Prusík, úspěšný hospodář, který zanechal pět potomků. Byl to předně opět Václav, ale brzy zemřelý. Nejstarší syn jeho po neklidném životě usadil se na Floridě v USA. Druhý syn Josef, i když patří do třinácté generace, zde všeobecně neuváděné, žije na odpočinku v Kralovicích a toho času je nejstarším Prusíkem v naší republice. Dále měl Václav Prusík, syna zakladatelův, syna Františka, který pak také hospodařil v obci a byl velkým znalcem koní. Dcera Barbora byla provdaná Šmidlová na hostinci v Mladoticích. Obětavě se starala o své, tak brzy osiřelé synovce. Josef vystěhoval se před první světovou válkou do USA a v Chicagu byl úspěšným obchodníkem. Poslední byl Jan Prusík, který zůstal svobodný a žil v Praze.

Třetím dítětem Vojtěcha Prusíka a Barbory v Chrašťovicích byl syn Jan. Hospodařil v Újezdě u Manětína, ale v obchodě s koňmi, což byla velká vášeň chrašťovické rodové odnože. Ztratil jmění a nakonec statek přišel k úpadku. Měl šest dětí, jejichž další osud byl do značné míry ovlivněn tímto neštěstím. Byla to dcera Anna, provdaná Pešíková, žijící nejdéle v Plzni. Pak synové Václav a František, kteří zemřeli svobodní. Dcera Josefa byla provdána Pešíčková v Kopistech, ale brzy zemřela.

Poslední dcera Vojtěcha Prusíka byla Marie. Provдалa se v roce 1861 za Václava Kozu, hospodáře v Potvorově. Zemřela poměrně mladá. Měla sedm dětí, které dospěly. Syn Josef hospodařil pak doma. Václav, někdejší starosta obce a po něm i jeden syn a František Koza měli také hospodářství a k tomu hostinec v Potvorově. Syn Jan vystěhoval se v roce 1907 do USA a v městě Iowa City velmi zbohatl. Jeden z jeho potomků se stal úspěšným lékařem na universitní klinice v Minneapolis. Barbora Kozová měla nemanželskou dceru po níž jest řada potomků. Její sestra Marie byla provdána Rozmarová v Potvorově a Františka se vystěhovala pro nešťastnou lásku za svým bratrem Janem do USA. Tam byla provdána Vitoušová.

2. Odnož Bílov

Praměti této odnože byla Kateřina Prusíková, provdaná Kouklová. Byla druhým dítětem rychtáře Václava Prusíka a Rosalie ze Sedlce. Narodila se roku 1812. Provдалa se roku 1832 za sedláka Františka Koukla do Bílova. Do této usedlosti se již v dřívějších stoletích provdalaly dvě ženy ze Sedlce z rodu Prusíků. Kateřina zemřela roku 1871. Rod Kouklů se vyznačoval vždy velkou zbožností a několik jeho členů se stalo knězi. Kateřina Kouklová měla čtyři děti. Nejstarší byl Josef, který se stal dědicem gruntu. Manželkou jeho byla Marie Prusíková z Výrova. Měl čtyři syny. Nejstarší Mikuláš byl knězem, působil ve Stříbře a v Praze. František hospodařil pak doma. Blažej stal se profesorem filologie na Moravě. Po dlouhém působení zemřel v Brně. Sestavil obsáhlý rodokmen Kouklů a napsal také historii své rodné obce. Poslední byl Josef. Jako zemědělský inženýr strávil řadu let na velkostatkách v Rusku. Po světové válce působil v Praze a nakonec hospodařil na rodném statku v Bílově. Potomky zanechal po sobě jen Blažej, z nichž jeden stal se opět knězem.

Dalším dítětem Kateřiny byl Václav.¹² Byl knězem a dlouho děkanem ve Spáleném Poříčí. Sloužil Bohu 62 let a dožil se vysokého věku. Někdejší jeho kaplan, Jindřich Šimon Baar, pozdější slavný chodský spisovatel, říkal o něm, že je perlou mezi českými knězi.

Třetím synem Kateřiny Koukové v Bílově byl Martin. Po své tetě Barboře Levé, rozené Prusíkové v Sedlci, dostal statek, kde hospodařil. Měl jedenáct dětí, ale jen šest dospělo. Nejstarší byl Josef. Stal se obchodníkem v Potvorově a měl tam četné potomstvo. Dcera Marie byla provdána Julusová v Sedlci č. 14, ve stavení právě proti kolébce našeho rodu. Anna byla provdána Hánová v Babině, ale brzy zemřela, Josefa

¹² Václav Koukl sloužil ve Spáleném Poříčí mezi lety 1893—1928.

Jánská v Potvorově. Josefa měla velmi četné potomky a zemřela nejpozději ze svých sourozenců. František Koukl převzal pak v Sedlci po otci grunt, kde se říká "U Statků" a poslední byl Augustin Koukl. Byl dlouho v Rusku a po návratu působil v Kožlanech.

Kateřina Kouklová z Bílova, rozená Prusíková ze Sedlice, měla kromě synů Josefa, Václava a Martina také dceru Rosalii. Narodila se r. 1854 v Bílově. Provádala se r. 1872 za Josefa Kozu do Potvorova. Byla to velmi zbožná žena s neobyčejnou pamětí. Ona byla vlastně pravým historikem všech dějů v Potvorově. Zemřela v roce 1931. Měla pět synů a dvě dcery, z nichž mnozí velmi zbohatli ale také zcela zchudli, nebo zahynuli, jak to přinesla sebou pohnutá doba válečná. A tak se štěstí rychle v této rodině střídalo s neštěstím. Nejstarší dcerou byla Marie, provdaná k Urbanům ve svém rodišti. Pak syn Josef, který velmi zbohatl a zase zchudl. Patřil mu velký dvůr Pohvizdy u Žihle. Dále byl syn František Koza, který se přiřazenil do č. 1 v Bukovině, kde se říká "U Masopustů" a kam již v první polovině osmnáctého století se přivdala Anna Prusíková ze Sedlice. Dalším synem Rosalie byl Václav Koza, který pak hospodařil na rodné usedlosti. Synové Rosalie, Antonín a Pavel Koza, padli v první světové válce. Dcera druhá, pokřtěná po matce Rosalie, provádala se k Vopatům do Řemešína.

3. Odnož Šípy

Zakladatelem této rodové odnože větve Sedlec se stal Tomáš Prusík. Narodil se v Sedlci roku 1822. V roce 1852 zakoupil si se svou ženou rozenou Šimandlovou z Potvorova usedlost v Šípech u Čisté. zemřel tam však již ve svých čtyřiceti letech. Zanechal po sobě čtyři dcery. Jejich potomci žijí nejen v naší republice, ale mnoho jich je také ve všech světadílech, kromě Asie. Snad žádná rodová odnož se nevyznačuje takovou pestrostí.

Nejstarší dcerou byla Barbora. Byla provdána Slabá na rodné usedlosti. Měla šest dětí. Antonie byla provdána Herinková v Zavidově, Anna jako Koutecká v Žatci. Marie Makovská a Františka Makovská se vystěhovaly do USA do státu Montana a Washington. Nyní žijí jejich potomci i v Kalifornii a jinde. Dále to byla Anežka, provdaná Koudelová ve Vsesulově. Jediný syn Antonín Slabý hospodařil pak doma v Šípech, kde býval starostou obce.

Druhá Marie, provdaná Zikmundová v Pavlíkově u Rakovníka. Měla tam čtyři děti. Marie byla svobodná, Josef zemřel v zajetí v Srbsku za první světové války. František Zikmund hospodařil doma a dcera Žofie byla provdaná Ryvolová v Senomatech u Rakovníka.

Další dcerou byla Anna. Byla provdaná Fryčová v Bělbožicích a pak v Břežanech. Měla dvě děti. Syn Josef Fryč hospodařil doma, ale zahynul v první světové válce. Dcera Anna se provádala ke Korbům do Čisté.

Nejpestřejší osud měla dcera Josefa. Po brzké smrti svého tatínka Tomáše Prusíka r. 1862 nebylo jí dopřáno, aby zůstala dlouho doma v Šípech. Dali ji do služby na Mostecko a tam se jí narodil syn Edwin. Dostal po ní jméno Prusík. Žil dlouho v Žatci a po odsunutí s Němci r. 1946 žije ve městě Köthen v kraji Anhalt v NDR. Jeho potomci žijí nejen v NDR, v Norimberku v NSR, ale i USA a jinde. Josefa provádala se pak za horníka Karla GUBU na Mostecku a měla šest dětí. Byly to: Emilie Villayniová v Budapešti, jejíž potomci žijí v USA a ve Švédsku, Marie Mailonová na Mostecku a pak obou částech Německa, Irena Körnerová v Chomutově, jejíž potomci jsou v Německu, Austrálii i v Africe, Anna Salzerová na Mostecku, Karel Guba, jehož potomci také žijí v NDR a poslední Emma Enzmannová v Bamberku v NSR.

Potomci Josefy Prusíkové, provdané Gubové, se tedy zcela odnárodnili, ačkoliv ona sama nikdy se pořádně jinou řeč než českou nenaučila. Všichni její potomci jsou si však dobře vědomi českého původu ze strany matčiny.

4. Odnož Sedlec

Zakladatelem této odnože stal se František Prusík. Narodil se roku 1825 v Sedlci a po otci převzal grunt. Jeho manželkou byla Barbora Fronková z Chraštic. Měli jedinou dceru Marii. František Prusík byl posledním hospodářem na gruntě v naší prakolébce v Sedlci. Zemřel mladý po zápalu plic v roce 1846. Jeho vdova se pak ještě dvakrát provdala, a sice za F. Pittnera a A. Urbana. Rod Urbanův hospodařil tam až do roku 1952, kdy byl jako “kulacký” vystěhován. Šťěstí, že se naši předci této potupy nedočkali.

Dcera Františka Prusíka Marie žila v Sedlci až do roku 1867, kdy se provdala za Vojtěcha Čecha, sedláka starostu v Chrašticích. S ní mizí jméno Prusík z prastruntu našeho a dávné kolébky. Jako byl náš praotec Vojtěch Prusík, narozený tam roku 1515 symbolem rodu, stala se Marie Prusíková další historickou postavou, protože s jejím odchodem z rodného statku mizí po 352 letech naše jméno ze Sedlce. Ovšem členové rodu s jinými jmény tam žijí dosud.

Marie Čechová, rozená Prusíková, se pak z Chraštic později odstěhovala do Rokycan a na konci svého života žila u své dcery Anny v Praze na Vinohradech. Marie Čechová měl osm dětí. Syn Josef Čech byl restauračním a hotelovým podnikatelem, jeho potomci žijí nejen v republice, ale i v Jugoslávii, Německu a USA. Dále byla dcera Terezie, provdaná Kašpáková v Praze. Marie Mejstříková v Rokycanech. Růžena žila jako Trykarová ve Spáleném Poříčí. Anna provdaná Stupková v Praze. Bohumil Čech byl finančním úředníkem, Stanislav padl v první světové válce a Vojtěch zemřel mladý.

Tím je skončeno krátké vyprávění o druhé nejsilnější větvi “Sedlec,” která také vykazuje na 600 živých a mrtvých potomků, čili úctyhodný počet lidí, který nelze na tomto místě plně citovati.

III. Větev “ČERVENÁ ŘEČICE”

Tvůrcem této zaniklé již větve byl František Prusík¹³. Narodil se r. 1789 v Plasích jako syn stavitele Martina Prusíka. Manželkou jeho byla Josefa Gütterová, nar. 1796 v Nebřezinech. Zemřela roku 1837. František Prusík byl zednickým mistrem. Je prvním objevitelem uhlí v Kaznějově v roce 1819, což dalo podnět k základu čilého tamního průmyslu. Objevitel sám neměl však žádného užitku z tohoto svého nálezů. Působil později jako stavitel v arcibiskupském sídle v Červené Řečici u Pelhřimova, kde brzy zemřel roku 1838. Měl dvě děti.

Dcera Klára, narozená roku 1821 v Nebřezinech, zemřela již v roce 1832.

Syn Emanuel Prusík, narozený roku 1824 v Nebřezinech, působil dlouho jako krejčí na Malé Straně a na Hradčanech v Praze. Byl hlavním dodavatelem oděvů konsistoři. Jeho žena byla Františka Pošmourná z Olešné u Rakovníka. Emanuel Prusík zemřel r. 1895. Zanechal po sobě jen jednu dceru. Byla to Anna, provdaná Fraňková a žila v Praze. Zemřela bezdětná již v roce 1897 a jí vymřela tato nejslabší rodová větev.

IV. Větev “NEBŘEZINY”

Tuto rodovou větev založil Josef Prusík. Narodil se roku 1796 jako jeho bratři František a Antonín. Byl synem stavitele Martina Prusíka. V roce 1816 se přizemil do Nebřezin a tam byl obuvníkem. Manželkou jeho byla Jana Říhová, nar. r. 1795. Zemřela r. 1871. Josef Prusík jako vetchý stařeček zažil ještě strašnou povodeň 26. května 1872 a jen stěží se zachránil. Tehdy zmizela z Nebřezin řada chalup a utopilo se ve vsi 68 lidí. Zkáza tato patřila mezi největší tohoto druhu v minulém století. Josef Prusík zemřel r. 1875. Měl deset dětí, ale jen šest z nich dospělo.

¹³ Drobnou zmínku lze najít zde: <http://www.zdarbuh.cz/reviry/zud-reviry/uhelny-revir-v-tremosne-a-kaznejove/> Jinak lze doporučit příslušné hornické či vlastivědné muzeum.

Nejstarší byla Marie, provdaná Žaloudková, nar. 1818. Utopila se s celou rodinou při povodni. Další dcera byla Josefa narozená roku 1820, provdaná Křížová, ale po vystěhování z Nebřezin po ní mizí stopy.

Syn František, narozený roku 1823, procestoval "vandrem" kus Evropy a stal se obuvníkem v Plasích. Byl třikrát ženat. Poprvé s Marií Beránkovou, pak s Marií Bradáčovou a naposled s Josefou Sillabovou. Byl to pilný kronikář. Měl čtyři děti. Zemřel v Plasích roku 1902.

Z prvního manželství neměl František Prusík dětí, které by dospěly. Z druhého měl dceru Marii, provdanou Řehákovou v Praze, bezdětnou a Annu. Ta se provdala za Němce B. Huttera do Vroutku a měla dceru Annu, provdanou Richterovou v Ústí nad Labem a syna Arnošta Huttera, který žil v Žatci. Potomci jejich jsou dnes v obou částech Německa.

Syn Karel Prusík stal se košíkářem v Plasích a váženým občanem města. Měl pět dětí. Nejstarší Marie provdaná Šnáblová doma, Božena Nová také v Plasích, syn Karel byl košíkářem a potom úředníkem a posléze jako dělník působil na Mostecku. Ludmila byla provdána Čumpelíková v Praze a nejmladší Helena Vendrová také v Praze. Karel a Ludmila byli nadšenými divadelníky. Nejmladšího Prusíka jmenují Karlem IV.

Dcera Josefa byla provdána za pekaře Ulvra. Je pochována v Praze—Bohnicích. Měla čtyři děti. Syn Jindřich byl řezníkem v Praze—Jinonicích, druhý byl Václav, žijící v Zákupech. Vilém byl pekařem a Marie je provdána Syrovátková ve Velenicích u Zákup. Někteří potomci Josefy Ulvrové, rozené Prusíkové byli velmi úspěšní řeckořímsí zápasníci.

Čtvrtým dítětem obuvníka Josefa Prusíka v Nebřezinech byl syn Josef. Narodil se roku 1826. Brzy odešel z domova, vzdělal se v cizích řečech a stal se úředníkem proslule pražské firmy Bří Wimmerové. / Účastnil se čile předbřeznového národního kvasu v Praze r. 1848. Znal se dobře s herci staré gardy Národního divadla i s Bedřichem Smetanou. Jeho manželkou byla Františka Šuláková z Prahy. Zemřel roku 1895. Měl tři děti. Marie, provdaná Hrnčířová v Praze, syn Josef Prusík byl úředníkem v Praze. Měl dvě dcery. Františku, která zemřela mladá, svobodná a Adélu, provdanou Zunovou v Praze. Nejmladší dcera byla Františka, provdaná Kovářová, po druhé Lamačová. Z prvního manželství měla dceru Františku, provdanou Bozděchovou, z druhého se jí narodil syn Karel Lamač.¹⁴ Ten se stal průkopníkem českého filmu. byl úspěšným hercem a snad ještě lepším režisérem. Karel Lamač zavedl k nám zvukový film. Zcestoval velký kus světa a nakonec složil své kosti v Hamburku. I když působil v cizině, vždy je jeho jméno uváděno v českém znění s háčkem na jeho výslovnou žádost. Právě tak je značen jeho hrob. V historii českého filmu filmu je jméno Lamačovo zapsáno zlatým písmem.

Páté dítě Josefa Prusíka v Nebřezinech byla dcera Alžběta. Narodila se roku 1829, zůstala svobodná a zahynula tragicky při povodni ve vodách řeky Sřely roku 1872.

Poslední byl Emanuel Prusík. Narodil se roku 1832. Jeho manželkou byla Barbora Šrédlová z Obory. Emanuel Prusík byl slévačem v panských železárnách v Plasích, později pracoval v Kaznějově. Zemřel v Nebřezinech roku 1894. Syn František se stal dělníkem v Kaznějově. Byl oblíben pro své upřímné a nebojácné chování. Měl řadu dětí. Nejstarší byl Jan. Byl kovářem v Kaznějově a v Dnešicích. Jeden z jeho potomků stal se kronikářem své rodiny. Další byla Marie, provdaná Skočilová v Plasích, pak Anna Janouškovcová v Litúm. František Prusík stal se zedníkem. Žil v Dnešicích. Jaroslav byl kovářem a přiřazen se do Babiné, kde se však jeho manželství nevydařilo. Josefa byla provdána Bendová ve svém rodišti Nebřezinech a nejmladší byl Antonín. Byl dělníkem v Kaznějově a žije v Rybnici.

Druhé dítě Emanuela Prusíka byla Jana, provdaná Telínová, měla jednu dceru, která zemřela svobodná.

¹⁴ Slavný průkopník českého filmu, tvůrce i producent Karel Lamač (1897 Praha —1952 Hamburk)

V. Větev "PLASY"

Zakladatelem této větve se stal Antonín Prusík. Narodil se roku 1799 jako třetí syn stavitele Martina Prusíka. Jeho ženou byla Josefa Dürschmiedová, dcera prvního českého učitele v Plasích. Antonín byl zedníkem. Jeho žena nar. roku 1801 zemřela již v roce 1833. Zanechala dvě děti. Její muž zemřel roku 1867 v Plasích.

Nejstarší byl syn, dostal jméno po otci Antonín. Narodil se roku 1828. Stal se truhlářem a usadil se v Třemošné, Jeho ženou byla Marie Havlíková z Nebřezin. Antonín Prusík žil ke konci života v Plzni, kde zemřel roku 1895. Měl šest dětí. Nejstarší syn Antonín, který byl krejčím a zemřel svobodný, Josef odešel do Bosny po její okupaci, ale tam nezanechal mužské potomky. Karel Prusík stal se po otci truhlářem a usadil se ve Velvarech. Jako mladý účastnil se hašení požáru Národního divadla r. 1881 a byl za své udatenství vyznamenán. Měl čtyři děti. Nejstarší byla Růžena, provdaná Benešová na Slánsku, matka sedmi dětí. Dále Oldřich Prusík, který byl vyučeným knihařem a žil v Bakově nad Jizerou. Dcera Božena byla provdána za obchodníka Krejsu v Praze, Antonie zemřela mladá, svobodná ve Velvarech. Dcery truhláře Antonína Prusíka Marie, Magdalena a Anna provdaly se a odjely do Bosny.

Druhým dítětem zedníka Antonína Prusíka v Plasích byla dcera Josefa. Narodila se roku 1830 a provdala se za učitele Laška v Plasích. Později se odstěhovali do Příbrami, aby usnadnili třem svým synům studium, než bylo možné v Plasích. Zemřela tam roku 1906. Nejstarší syn byl Jan, čili jak si dal později umělecky říkat, Hanuš Lašek. Byl také učitelem, ale brzy se věnoval zpěvu. V roce 1892 dlel ve Vídni, kdy ředitel Národního divadla F. A. Šubrt tam přijal na Mezinárodní výstavu s "Prodanou nevěstou." Bylo to první představení naší národní opery na cizí půdě. A Hanuš Lašek zazpíval tehdy s takovým úspěchem Jeníka, že byl ihned angažován do Národního divadla.¹⁵ Později Hanuš působil jako vynikající tenorista v Gdaňsku, Drážďanech, Edinburgu, a jinde. Nesporně patřil Hanuš Lašek mezi významné členy Staré gardy Národního divadla. Měl dvě dcery. Starší Jana byla provdána Riegelová v Lomnici nad Popelkou a později žila v Praze. Druhá Hana dostala umělecké jméno Vítová¹⁶ a stala se velmi známou filmovou herečkou a zpěvačkou. Na některé její filmy, zejména jako byl "Noční motýl" se stále vzpomíná. Další dva synové Josefy Prusíkové, provdané Laškové, byli Václav a Jaroslav. Oba se stali důstojníky, ale dětí nezanechali.

VI. Větev "STRAŽIŠTĚ"

Zakladatelem této větve stal se Vojtěch Prusík, syn Adama Prusíka, rodáka z Plas. Vojtěch narodil se roku 1790, v roce, kdy zemřel císař Josef II. Žil až do konce svého života ve Stražišti, půvabné malé vsi na říčkou Střelou. Byl tam zedníkem. Jeho ženou byla Němka Anna Sieberová, narozená roku 1794 v blízkém Kalci. Zemřela roku 1876. Vojtěch zemřel roku 1867. Měl pět synů a jednu dceru.

Nejstarším byl František Prusík. Narodil se roku 1824. Stal se pekařem a působil v Rabštejně, Trnové, Plasích a Stražišti, kde zemřel roku 1887. Manželkou jeho byla opět Němka Josefa Neumannová z Toužimi. A tím se stalo, že z jeho sedmi dětí jen jeden, Antonín, zůstal po otci věren svému prapůvodu českému. Nejstarší byla dcera Barbora, provdaná Pailová a Bělohlávková ve Vídni. Měla dcery Marii Pailovou, Josefu Schwägerovou a Aloisii Braneisovou. Další byl syn František. Žil jako truhlář ve Vídni a zůstal bezdětný. Syn Antonín byl zaměstnán u dráhy v Plasích a nejdéle působil ve strážním domku u Mladotic. Měl pět synů, z nichž čtyři byli také zaměstnání u dráhy. Byl to Heřman, který byl v Přehorově a v Plzni, Rudolf, dlouho v Mladoticích, kde také pilně nimrodil, Josef na různých místech, nakonec na nádraží v Kralovicích. Tam byl za druhé světové války zatčen. Zahynul v Terezíně. Nejmladší byl Jaroslav, který

¹⁵ Podobenky ze slavného pražského fotoateliéru Lanhans z dob angažmá v Národním divadle jsou umístěny v přílohách.

¹⁶ Slavná filmová herečka Hana Vítová (1914 Praha — 1987 Praha). Její podobenka je umístěna v přílohách.

působil u dráhy v Pňovanech u Stříbra, ale nejdříve ze svých bratrů zemřel. Jediný Vincenc měl jiné řemeslo. Byl obuvníkem, pak cestářem a malozemědělcem v Chrašticích.

Další syn byl Rudolf, který byl dělníkem na Teplicku. Jeho vnuk, ač někdejší Sokol, padl jako německý voják v bitvě u Stalingradu a vnučka se s rodinou odstěhovala do Kanady, kde žije na břehu Huronského jezera. Otec těchto dětí, Rudolf Prusík, míval lakýrnickou živnost v Teplicích. Matylda byla provdána Zechnerová ve Vídni. Měla dvě dcery, Františku Schaumayerovou a Amalii, provdanou Brimovou. Obě žily ve Vídni.

Františka provdala se za Václava Bartha v Žatci. Zemřela po odsunu a značných útrapách s tím spojenými ve Vídni u dcery. Měla šest dětí. Byly to: Irena Pöschmannová ve Vídni, Rudolf, zaměstnán u města Žatce, Karel zahynul nevinně v Postoloprtech roku 1945, ¹⁷Augusta Grünerová, žijící v Žatci má dceru, která se provdala opět za Čecha, pak byl Václav, zahradník v Žatci a konečně nejmladší dcera Růžena, provdaná Hübnerová, dnes žijící v Linci v Rakousku.

Posledním dítětem Františka Prusíka byl Josef. Byl sklářem v Řetenicích a zůstal bezdětný.

Druhý synem Vojtěcha Prusíka ze Stražiště byl Antonín, který se narodil roku 1826 a zemřel ve svém rodišti roku 1900. Byl posledním Prusíkem v této obci. Rod byl ve Stražišti od roku 1788, tedy 112 let. Antonín byl obuvníkem a poslíčkem obce. Byl dvakrát ženat. Anna Soukupová zemřela bezdětná. Druhá žena Anna Fryčková zanechala po sobě pět dětí. Antonín měl ze svých sourozenců nejtěžší život, jemuž neušli ani jeho potomci.

Nejstarší jeho syn Bedřich s roku 1901 vystěhoval do Kanady. Je to první Prusík v této zemi za mořem. Měl čtyři děti: Marie je provdaná Nicholsonová v Sydney Mines, měste na břehu Atlantického oceánu. Bedřich je horníkem jako býval jeho otec. Anna je provdaná Sampsonová ve Scarborough u Toronta a nejmladší Jaroslav /Jerry/ žije též v Sydney Mines /Nova Scotia/ a je zaměstnán v tamějším rybářském průmyslu. Česky již nemluví téměř nikdo z nich, ačkoliv oba rodiče byly českého původu. Dalším dítětem Antonína Prusíka ve Stražišti byla dcera Valentina, provdaná Grünová v Manětíně. Měla dceru Albínu a syna Václava. Oba zůstali svobodní. Další dcerou byla Marie, provdaná Kratochvílová v Kozlancech. Ta měla syna Adolfa, který působí v Žatci a dceru Marii, provdanou Doškovou v Radonicích u Kadaně. Třetí dcera Marie byla provdaná Pleinerová též v Manětíně. Její dcera byla Marie, provdaná Kučerová v Praze. Posledním synem Antonína byl František. Měl v Čechách také nuzný život a bratr ho roku 1907 zlákal do Kanady. Bl tam také horníkem a zemřel svobodný daleko od své vlasti, na niž věrně vzpomínal a nikdy rodnou řeč nezapomněl. Je pohřben v Pincher Creek ve studené Albertě.

Třetím synem Vojtěcha Prusíka byl Josef Prusík, který se narodil roku 1828 ve Stražišti. Vystěhoval se v polovině 19. století do Vídně. Jeho manželkou byla Eleonora Petrů z Nových Benátek. Josef byl krejčím a zemřel poměrně brzy, roku 1872 ve Vídni. Jeho syn Karel byl sedlářem a obětavým pracovníkem ve spolcích pro záchranu mládeže. Vnuk Čecha, Josefa Prusíka ze Stražiště rodem byl pak Karel Prusík. Stal se profesorem na vídeňské konservatoři a i doktorát měl z tohoto oboru. Ještě více se však vyznamenal Dr. Karel Prusík jako horolezec, vynálezce záchranného uzlu, užívaného v celém světě horolezci a skauty pod dnes vžitým pojmem uzel "prusík." Prof. Dr. Karel Prusík,¹⁸ Vídeňák, byl také řadu let prezidentem všech Alpských klubů, což představuje v Rakousku organizaci několika set tisíc členů. Psal básně a romány, z nichž "Faust a hora" je nejhodnotnější. Před svou smrtí byl také vyznamenán rakouskou vládou. Patří tedy prof. Dr. Karel Prusík mezi významné členy našeho rodu. Jeho zásluhou stalo se naše jméno určitým vžitým pojmem jako je např. slovo mansarda po architektu Mansartovi, nebo slovo šrapnel po generálu Schrapnelovi. Po horolezci Prusíkovi je pojmenována jedna hora ve Skalistých horách v USA blíže Tichého oceánu jako Prusik Peak. I tak zvaná "Prusíkova stezka" na Triglavu v Jugoslávii, vedoucí příkrou stěnou severní této velehory je na něho upomínkou.

¹⁷ Událost známá jako Postoloprtský masakr. V červnu roku 1945 zmasakrovala část mužstva Čsl. armády stovky až tisíce nevinných civilních obětí německé národnosti. Řadí se mezi největší masové vraždy při tzv. "divokém odsunu."

¹⁸ Více informací lze doporučit na: https://en.wikipedia.org/wiki/Karl_Prusik

Vedle českého lékaře prof. Dr. Bohumila Prusíka patří rakouský horolezec prof. Dr. Karel Prusík mezi nejznámější členy rodu ve světě.

Čtvrtá dcera byla Anna. Byla provdána za hajného Monsé, syna francouzského emigranta po revoluci roku 1789. Narodila se roku 1830 ve Stražišti. Měla sedm dětí, z nichž čtyři zemřely ve věku 10—18 let v jednom týdnu na záškrť. Tři dcery zůstaly na živu. Anna Monsová, rozená Prusíková, zemřela roku 1909 na záškrť. Dcera její Albína, provdaná Matoušková v Rakoluskách, měla dceru Annu, provdanou tam Vonáskovou, Matylda měla za muže hajného Ševčíka a s ním osm dětí. Nejdéle žila v Mladoticích. Její děti byly: Marie, provdaná Kodymová v Plzni, František padl v první světové válce, Jaroslav zbohatl v Kanadě a je tam pochován v přístavním městě Halifaxu. Jeho bratr Rudolf je zahradníkem ve městě Charlottetown na ostrově Edwardově v Kanadě. Matylda zůstala svobodná a žije s bratrem Bohumilem v Plasích. V témže domě v Plasích pak žije ještě Adolf. Dcera Božena byla provdána Smolíková v Příbrami. Třetí dcerou byla Žofie, provdaná Fenclová v Radnici. Zemřela poměrně mladá. Měla tři děti, syna Františka, žijícího v Radnici, Marii, provdanou Karlovou také v Radnici a Jana, působícího v Chebu.

Pátým potomkem Vojtěcha Prusíka a Anny ve Stražišti byl Václav Prusík. Narodil se tam roku 1835. Stal se bednářem a truhlářem. Působil v Plzni, ale nejdéle v Dobřanech. Manželkou jeho byla Magdalena Kokošková ze Snopouš. Václav Prusík zemřel již ve svých 44 letech roku 1879 v Dobřanech u Plzně. Měl tři děti. Syn Václav Prusík vyučil se kovářem, ale zemřel brzy, svobodný. Barbora byla v Brně provdaná Kratochvílová, ale ještě za svobodna měla dítě Barboru Prusíkovou. Ta žije dnes jako Betty Czorná v Dobřanech a vždy se hrdě hlásí ke svému rodu. Druhá dcera byla Matylda, provdaná Váňová. Měla dceru Annu, provdanou Lukášovou, nakonec v Kamenném Újezdci v Posázaví a syna Jana Váňu, žijícího v Sušici, ale zemřelého předčasně po nevinném věznění.

Posledním synem Vojtěcha ve Stražišti byl Jan Prusík. Narodil se roku 1837. Byl zámečnickem, prodělal prusko—rakouskou válku. Jeho manželkou byla Jana Legová. Jan Prusík neměl potomků a zemřel roku 1870.

VII. Větev “JIIHLAVA”

Zakladatelem zcela německé větve našeho rodu byl Josef Prusík ze Stražiště u Mladotic. Narodil se tam roku 1792, vyučil se sládkem a v roce 1820 se usadil v Jihlavě. Tam si vzal za ženu Annu Frühafovou, narozenou roku 1809 v Jihlavě a tam roku 1874 zemřelou. Josef Prusík se stal majetným a váženým občanem, tehdy téměř německého města uprostřed české krajiny. Dal vystudovat dva syny a podporoval na studiích i své dva synovce Jana a Bedřicha, syna bratra Jana, lesníka na Českomoravské vysočině. Zemřel roku 1881 v Jihlavě. Měl čtyři děti. Dceru a tři syny. Dcera Alžběta narozená roku 1826, provdaná Siberová v Jihlavě byla nejstarší. Zemřela tam roku 1902. Měla tři dcery. Marie byla provdaná Reitterová v Rakousku. Tam měli tři děti: Elsu svobodnou, Karla a Alfréda Reittera. Další její dcera byla Karolina Opalková. Měla dvě děti: Hermínu, provdanou za českého novináře Zyku, náruživého sokolského pracovníka a Roberta. Všichni žili v Praze. Poslední byla Emma, provdaná Wittenbergová ve Vídni. Ta zůstala bezdětná.

Dalším potomkem Josefa Prusíka v Jihlavě byl syn Edmund. Narodil se roku 1936, stal se hlavním úředníkem města a za zásluhy byl jmenován čestným jeho občanem. Sepsal také dějiny Jihlavy. Zemřel roku 1906 v Mödlingu u Vídně, ale pochován je v Jihlavě. Jeho syn Edmund zemřel jako student. Arnošt vystudoval práva a byl generálním ředitelem Rakouské tabákové režie ve Vídni. Jeho jediná dcera Elfrida Lindenbnerová, provdaná ve Vídni, spáchala sebevraždu na počátku druhé světové války.

V roce 1840 se narodila Josefovi v Jihlavě dvojčata, chlapci Karel a Emanuel Prusíkovi. Karel¹⁹ měl veliké zásluhy na povznesení města, ovšem také o udržení jeho německého rázu. Byl advokátem, dlouhá léta místostarostou a také on byl jmenován čestným občanem Jihlavy. Zemřel roku 1920. Měl šest dětí. Nejstarší byla dcera Jana, provdaná za důstojníka Fazekaše, maďarského původu. Byla bezdětná. Druhá dcera Helena,

¹⁹ Více informací včetně podobanky na: <http://www.jihlava.cz/prusik-karl-judr/d-498750>

Porovnání bratrské bratří Prusíků ve vsi Sedlci je začátek první strany gruntovního zápisu ze dne 23. února 1673 pro grunt Prusíků, kde stála naše společná prakolébka.

Boromani Bratske Bratři Průfilum
7 mens. Sedcz.

[illegible]

Yonowick 40/5

Matka i syni na Peczorskim - Pile . . . 40 B

Muslaman i domaći, npr i te ž m bilovne — 498

Annie Geline, a Bismarck abolitionist.

f. Jungbiller Adam als Jungsbergaler
Hauptknecht ordentlichem / so die Raubentwerf 10 B

~~Оплата - 130 Б. -~~

Węgryński Karol Aladani 20 7 B

Wrona gubna do pulmi Rydzyski, Jędrzejowski, Kozłowski, Jędrzejowski.
 181 i 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 9

Letzter Eintrag 1679. 10ter Februar. Politz. Martin. Jahr 3te -- 4te
9te Herrn Rathes und des politzer Rathes
Raths

byla provdaná Richterová, žila v Liberci a v Praze a zemřela hladem v internačním táboře Prosečnici v roce 1946.²⁰ Měla tři děti. Syn její byl Otto, úředník v Praze. Dcera Herta zahynula s matkou a druhá dcera Ilsa Richterová žije nyní v Erfurtu v NDR. Třetí byl syn Karel. Stal se vládním radou a žil v Rakousku, zemřel svobodný v Ischlu. Dcera Emilie byla provdaná Schrammová v Žatci a Brně. Měla dvě dcery. Edith je provdána Kahlerová ve Vídni. Druhá dcera Hildegarda zemřela svobodná ve Schweinfurtu v NSR jako její matka. Syn Richard Prusík byl finančním úředníkem v Brně a Opavě a z prvního manželství měl syna Gerharda. Sám se v roce 1945 otrávil v Jihlavě. Jeho syn stal se inženýrem chemie a dnes je ředitelem velké firmy v Mnichově v NSR a rád se hlásí k našemu rodu.

Dvojče Emanuel Prusík stal se obchodníkem v Jihlavě a měl dvě děti. Zemřel roku 1909. Dcera Marie byla provdána Wondraková a měla syna Waltera. Po druhé byla provdána Shlöglová a zemřela v Klosterneuburgu u Vídne. Její bratr Ludvík Prusík byl zřízcencem v Jihlavě a zašel roku 1945 v internačním táboře. Byl svobodný.

Někteří členové rodové větve Jihlavy dosáhli význačných postavení. Čekal je však mnohé špatný osud v pohnutých dobách druhé světové války a po ní.

VIII. Větev "KUCHYNĚ"

Tato poslední rodová větev prusíkovská má zvláštní jméno. Je tak zvaná po malé osadě a myslivně u Českého Herálce v okolí Svatky na Českomoravské vysočině. Tam žil a zemřel zakladatel této větve Jan Prusík. Byl lesníkem. Narodil se roku 1794 ve Stražišti. Jeho děd z matčiny strany byl hajným a ten mu dopomohl k lesnickému místu na panství knížete Thurn-Taxisa ve východních Čechách. Dostal se roku 1826 do Štěpánova u Skutče, kde tamní hájovna byla jeho prvním působištěm. Za ženu měl Annu, rozenou Anderlovou roku 1803 ve Zdislavi—Luži, kde pak také jako vdova zemřela roku 1896. Jan Prusík působil pak v Domanicích u Vysokého Mýta, ale nejdéle na myslivně Kuchyni u Svatky. Dnes již není po ní ani stopy. V roce 1859 zabil ho v tamních rozsáhlých lesích pytlák. Jan Prusík se svou ženou Annou měli šest dětí, z nichž někteří i jejich potomci měli pohnuté osudy.

Nejstarší dcera byla Vilemína. S četníkem Janem Vrbickým měla čtyři nemanželské děti. Narodila se roku 1829 ve Štěpánově v hájovně a zemřela roku 1896 v Luži. Život měla těžký. Otec jejích dětí padl v bitvě u Solferina v Itálii roku 1859 a tak se pak Vilemína Prusíková s dětmi těžce probíjela životem. Nejstarší dcera Aloisie se narodila v Kuchyni a měla dvě nemanželské děti. Syna Roberta Prusíka a dceru Františku, provdanou Rösslovou. Robert prožil dobrodružný život a procestoval téměř celý svět. Byl obchodníkem, jindy společníkem ruských knížat i indických maharadžů a živil se i jinak. Míval časem veliké bohatství, své slony, velbloudy, jachtu i množství zlata. Ale nakonec zemřel chudý a poloslepý v Praze. Původně byl krejčím, ale vrozenou inteligencí dopracoval se velikých úspěchů, které však časem byly vystřídány značnými nezdary. Byl dvakrát ženat. Jeden z jeho vnuků žije ve Švýcarsku. Druhá jeho dcera je jeptiškou. Jeho sestra Františka měla kromě dcery jako vdaná dříve také jednoho nemanželského syna. Takže i po ní žijí opět Prusíci jménem. Žila v Luži a tam také zemřela. Druhým dítětem Vilemíny byl syn Jan. Stal se řezbářem a žil ve Vídni, kde byl spoluzakladatelem některých sokolských jednot. Zemřel svobodný. Jeho bratr Josef a sestra Anna byli dvojčata. Josef Prusík byl sedlářem a svrškářem a působil ve východních Čechách. Měl ze dvou manželství pět dětí. Nejstarší byla Magdalena, provdaná Čížková v Luži, Eliška byla svobodná a Miroslav Prusík, vyučený knihař zemřel jako svobodný ve Františkových Lázních a je pochován v Praze. Z druhého manželství narodily se dvě dcery: Bohuslava, provdaná Křížová v Toužimi na Karlovarsku a Josefa, provdaná Seidlová tamtéž. Anna Prusíková se nevdala, ale měla dvě dcery, Annu a Idu. Anna se provdala za svého bratrance Roberta.

Druhou dcerou lesníka Jana Prusíka byla Anna Prusíková. Narodila se roku 1832 v Luži pod Košumberkem. Seznámila se s pobočníkem knížete Thurn-Taxisa J. Pöslem. S ním žila na záměčku

²⁰ Původně výcvikový tábor granátníků SS. Po válce sloužil jako internační tábor pro Němce. Ty byly pověstné nevalnou až zanedbanou péčí úřadů o internované občany.

Karlštejně u Svatky a později ve Vídni, kde zemřela roku 1877. Měla tři děti. Eleonora byla svobodná, Bohumil Pösl byl korektorem tiskárny ve Vídni, nejmladší byl Jindřich. Jen po něm zůstali potomci. Vyučil se pivovarskému řemeslu, žil dlouho ve Vídni jako restauratér a tam se také zastřelil. Ze dvou manželství, měl čtyři děti. Byli to synové: Rudolf, kavárník ve Vídni, Jindřich, úředník města Vídně, Erich, továrník v Pardubicích a Rosicích nad Labem a Richard, který byl strojním inženýrem ve Vídni.

Prvním synem Jana Prusíka byl Bedřich. Narodil se roku 1834 v hájovně v Domanicích. Vystudoval stavební inženýrství a žil ve Vídni. Byl úspěšným stavitelem alpských drah v Rakousku a Švýcarsku. V roce 1867 zúčastnil se válečné výpravy s císařem Maxmiliánem do Mexika. Po jejím nezdaru uprchl na Kubu a tam zůstal svobodný do konce života. Věnoval se také čile hudbě a kulturnímu dění v Havaně. V tomto městě zemřel v roce 1882 a byl tam daleko od své otčiny pochován.

Jeho bratr Jan Prusík narodil se roku 1836 také v Domanicích. Byl finančníkem na hranicích v Haliči, ale později usadil se ve Vídni jako poštovní úředník. Až ve svých 58 letech se oženil a měl dvě děti. Zemřel roku 1908. Jeho manželka, o 24 let mladší, byla Valpurga Matauschková, rodem ze Šebestova u Boskovic na Moravě. Syn Karel Prusík byl odborným učitelem ve Vídni a sestra Emilie, o rok mladší, zůstala svobodná. Oba rádi vzpomínají na domov svých předků. Jindřich Prusík byl adoptovaným synem a majitelem pekáren ve Vídni.

Dcera Klementina narodila se roku 1842 v Kuchyni. Provдалa se za mlynáře A. Saláška v Luži. Zemřela po nešťastném manželství již v roce 1884. Měla čtyři děti.

První dítě Klementiny Saláškové, rozené Prusíkové, byla Emilie. Zůstala svobodná. Druhá Marie byla provdaná Lánská, žila ve Skutči, později v Luži pod hradem Košumberkem. Měla dceru Jiřinu, která zemřela mladá, svobodná. Jaroslava byla provdaná Hovorková, nepříteli šťastně. Dcera Marie zemřela svobodná, druhá její dcera Klementina, provdaná Fuxová byla bezdětná. Syn František Salásek usadil se v Polné, kde měl úspěchy v zemědělském podnikání. Byl dvakrát ženat. Z prvního manželství byla dcera Jiřina, provdaná za důstojníka Melzera, z druhého Svatava Garayová.

Posledním dítětem lesníka Jana Prusíka byla dcera Marie. Narodila se roku 1843 v myslivně v Kuchyni uprostřed lesů, kde tak nešťastně skončil život jejího otce. Byla kuchařkou a zůstala svobodná. Zemřela v téže roce jako její sestra Klementina, již v roce 1884.

Řeč tří století

V gruntovní knize pro obec Sedlec u bývalého klášterního panství Plasy je první zápis o gruntu Prusíků ze dne 23. února 1673- Gruntovní kniha pokračuje pak do roku 1808,²¹ kdy byla založena, již latinkou psaná nová kniha pozemková. Doklady o našem rodě a to písemné jsou však již z mnohem dřívější doby jako jsou záznamy v Urbáři Kaceřovském z roku 1558²² a z jiných ještě dřívějších listin, které prokazují existenci našeho rodu v Sedlci již v roce 1515. Všimněme si však blíže tohoto zápisu, který v roce 1970 je starý téměř tři století.

Krátce před únorem 1673 zemřela Anna Prusíková. Tehdy vedla hospodářství za svého manžela, který zesnul roku 1672. Byl to Jakub Prusík, narozený v Sedlci roku 1601, jehož bratr Bartoloměj se vystěhoval roku 1627 jako exulant do Polska. Koncem února byl tedy předán grunt nejmladšímu synovi, Martinovi Prusíkovi, ovšem již starému 40 let. Zemřel pak v Sedlci ve věku 90 let. Měl dva bratry a sestru. Nejstarší bratr Matouš byl přiřazen k Rejčkům do Bílova, blízké vsi. Druhý Václav byl tam také usazen jako kovář. Z něho stal se neohrožený zastánce práv poddaného lidu. V jedné takové pútcě se sveřepým majitelem hradu Krašova, šlechticem Norbertem Miseronim, byl 11. dubna 1673 zastřelen. Nepřímě to říká i gruntovní kniha. Je tedy tato kniha i cenným historickým dokladem a nejen zápisem čistě pozemkovým. Do dubna splácel r. 1674 podíly Martin svému Bratru Václavovi, ale již později jen vdově po něm, Barboře. Sestra Anna byla provdána ke Kymlům /Kouklům/ v Bílově. Zde je volný překlad začátku zápisů pro prusíkovský grunt z února 1673 v Sedlci, naší prakolébce.

Porovnání bratrské bratří Prusíkův ve vsi Sedlci.

Léta Páně, 23. Februara, přidržných soudech s jistým vědomím a povolením milostivé vrchnosti vysoce důstojného velebného pana preláta kněze Benedikta, opata kláštera plasského. Stalo se bratrské porovnání mezi bratřími Prusíky, totiž grunt Prusíkovský tu ve vsi Sedlci a ta takové:

Že Martin Prusík po vykročení skrze časnou smrt z toho světa Anny, matěře jejich jsouce až stávající plnomocným hospodářem téhož statku prusíkovského, má a povinnen bude vydati, porazíce sobě před ně a na svůj díl tolik co jiným bratřím, totiž to je jmenovitě 40 kop.

Matoušovi na Rečkovým v Bílově.....40 kop

Václavovi, kovářovi nyní též v Bílově.....40 kop

Anně, sestře Kimlové v Bílově, ale k vejbitku, který již přijala, jsouce náležitě vybita ještě na penězích 10 kop

Suma.....130 kop

Roční kladení po 4 kopách. Kráva jedna kostelní k záduší potvorovskému při gruntu. Stalo se za panování jeho milosti pana opata a preláta Benedikta a za přítomnosti pátera Matyáše Tyllingara a Jiřího Borovského, písaře duchovního panství kláštera plasského, též obce sedlčské přidružených soudech. *At supra* Léta Páně 1674, 16 Februara položil Martin Prusík /tehdy Prusyk/ pozůstalé Barboře, vdově po nebožtíku Václavovi, kovářovi, 4 kopy.

Martin Prusík je, kromě polské rodové větve, společným předkem všech větví rodu Prusíků po meči a po přeslici. Pro přiblížení té dávné doby uvádím, že opatem kláštera plasského byl tehdy Benedikt Engelken. V zemi vládl císař Leopold I. a v Evropě zuřily turecké války, v nichž se vyznamenal polský král Jan Sobieski. V Rusku se právě rok před tím, roku 1672, narodil potomní císař Petr Veliký a ve Francii panoval "král slunce" Ludvík XIV.

Tento doklad jako mnoho jiných je cenným pohledem na naši minulost.

²¹ Spíše později.

²² *Kaceřovský urbář z roku 1558*, ed. J. Vorel. Mariánská Týnice: Okresní vlastivědné muzeum Plzeň-sever, 1972.

To bylo tedy stručné vyličení vývoje jednotlivých rodových větví a odnoží. Je to jen kusý výsek a malý pohled na více než půlpáta století rodu a jsou tu popsány historie dvanácti generací. Z toho důvodu nezminil jsem se u jednotlivých větví o řadě ani blízkých mých příbuzných, ba ani ne o svém synovi Zdeňkovi a jeho dcerkách Haně a Ivaně a také ne o jediném svém synovci Jiřím a jediné neteři Aleně a jejich potomcích, protože patří již do generací dalších. Až bude poskytnuta lepší možnost k vydání obsáhlé knihy o celém rodu i s obrázky, pak tam bude zapojena až šestnáctá generace či snad dokonce i další. Od dvanácté generace dále si však dnes každý vše snadno doplní sám. Mnohem těžší úkol vniknouti do tajů rodu z dávných století a toto tajemství jsem vám zde odhalil. Proto pravděpodobně bude tato stručná genealogická publikace cenným historickým dokumentem pro všechny, kdo krví k rodu Prusíků patří, i když snad ne již jménem. Děkuji upřímně všem, kdo mně během let mého hledání a později jakkoliv pomohli a na prvním místě své ženě Jiřině.

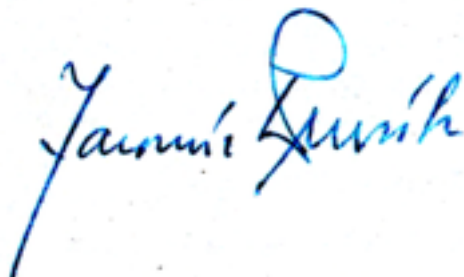
DOSLOV

Po přečtení této malé knížečky vidíte náš rod od roku 1515, kdy vládl v Čechách král Vladislav Jagellonský. Že příslušníci našeho rodu mají nyní možnost pohlédnout téměř na pět století zpět, bude snad oceněno nejen nyní, ale zvláště po letech, až se zase vzdálíme od našeho původu o další a další staletí desetiletí a neúprosný čas se bude ztrácet v nenávratnu. My a naši předci zažili jsme mnoho dobrého i zlého, vládu dvou českých králů, 17 císařů z rodu Habsburků i osmi presidentů. Aspoň tak tomu je v Čechách. Polští Prusíci, které tam máme zjištěny od roku 1630 jako potomky českého exulanta, pamatují jak polské krále, tak ruské cary a dnešní představitele. Pamatujeme tedy jako celé lidstvo, že, jako vyjadřuje snad nejlépe tento verš:

*“Náš život od prvního vzlyku
až k hrobu je jen náhod sled:
hrst radostných v něm okamžiků
a žalů za sto let.”*

Pojí nás všechny radosti i strasti, ale především společný předek, krev i dávná kolébka, která stála na prahu šestnáctého století v Sedlci u Plas na Plzeňsku. Dnes jsme roztroušení po světě ať s jiným jménem nebo jako Prusíci. Možná, že někoho, kdo má jméno Prusík, i když tato publikace je věnována všem lidem z naší krve bez ohledu na jméno, může zajímat, že v době vydání této publikace byl nejstarším Prusíkem na světě František Prusík, narozený roku 1884 a žijící v Lodži v Polsku a nejmladší Roman Prusík, narozený v Havířově v květnu 1969. Snad zítra to již nebude pravda, ale takový už je život. Stalo se i v nedávné minulosti, že příslušníci našeho rodu stáli na opačných válečných frontách a bojovali proti sobě. Snad dnes, kdy víme, co nás pojí a kdy láska k rodu převažuje, bude se náš vzájemný život vyvíjet jinak.

Čest budiž našim předkům dávným i nedávno zesnulým, jejich dílu a obětavosti a další generace našeho rodu nechť prožijí jen šťastné dny.

HISTORICKÉ WEBOVÉ PODKLADY:

Hrubou představu o osudech Prusíků za první světové války si lze udělat na webu Vojenského historického archivu. Ten eviduje pět z nich.

<http://www.vuapraha.cz/fallensoldierdatabase>

HISTORICKÉ MAPOVÉ PODKLADY:

Sedlec

http://archivnimapy.cuzk.cz/skici/skici/PLZ/PLZ461018390/PLZ461018390_index.html

Výrov:

http://archivnimapy.cuzk.cz/cio/data/main/cio_query_01.html?mapno_cm=c8930-1

Plasy:

http://archivnimapy.cuzk.cz/cio/data/main/cio_query_01.html?mapno_cm=c5817-1

Horní Bříza:

http://archivnimapy.cuzk.cz/cio/data/main/cio_query_01.html?mapno_cm=c2021-1

OBRAZOVÁ PŘÍLOHA:

1. Karel ŠKRÉTA: *Rodina brusiče Miseroniho*, 1653, Národní Galerie v Praze
2. Martin PRUSÍK: *Podoba plaského kláštera od jihovýchodu*, 1809, Západočeské muzeum v Plzni
3. Zdroj INTERNET: *Pamětní deska Josefa Prusíka*.
4. Zdroj INTERNET: *Emil Plaček*.
5. Josef ČEJKA: *Ex Libris Blažej Prusíka*, 1914
6. Zdroj INTERNET: *Pamětní deska Bohumila Prusíka*
7. Fotoatelier LANGHANS Praha: *Portrét Bohumila Prusíka*, 1925, Galerie Langhans
8. Fotoatelier LANGHANS Praha: *Hanuš Lašek*, nedat.
9. Fotoatelier LANGHANS Praha: *Hanuš Lašek*, nedat.
10. Fotoatelier LANGHANS Praha: *Hanuš Lašek*, nedat.
11. Zdroj INTERNET: *Hanuš Lašek*, nedat.
12. Zdroj INTERNET: *Hana Vítová*, nedat.
13. Zdroj INTERNET: *Karl Prusík*
14. Zdroj INTERNET: *Prusíkův uzel*
15. Zdroj INTERNET: *severoamerický vršek Prusík Peak*
16. Zdroj INTERNET: *Hrob jihlavského měšťana Edmunda Prusíka*